

Rekomendacijos dėl savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veiklos sričių įgyvendinimo

Nr. 2018/2

Rengėjai: Zenaida Pikiotienė, Asta Tiškutė, Jonas Laniauskas, Valda Karnickaitė,
Gintarė Stankevičienė, Justina Lukaševičiūtė, Juozas Meldžiukas

TURINYS

ŽODYNĖLIS ARBA TRUMPINIŲ ATKODAVIMAS	3
VIETOJ ĮŽANGOS: PADRĄŠINAMAS ŽODIS KOLEGOMS	4
ĮVADAS	5
JAUNŲ ŽMONIŲ ĮGALINIMAS, DALYVAVIMAS IR ATSTOVAVIMAS.....	6
Jaunimo organizacijos, neformalios jaunimo grupės	6
Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos koordinavimas	8
Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos formavimas	8
Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos organizavimas	9
Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos atskaitomybė	11
DARBAS SU JAUNIMU	12
Atvirasis darbas su jaunimu	14
Mobilusis darbas su jaunimu	16
Darbas su jaunimu gatvėje.....	17
Jaunimo informavimas ir konsultavimas	18
Darbas su vadovais ir vykdytojais (su jaunimu dirbantys asmenys)	19
JAUNIMO SAVANORIŠKA VEIKLA.....	21
TARPŽINYBINIS IR TARPSEKTORINIS BENDRADARBIAVIMAS	24
JAUNIMO POLITIKOS VEIKLOS SRIČIŲ ADMINISTRAVIMAS.....	27
Faktais ir žiniomis grįsta jaunimo politika	27
Jaunimo politikos priemonių programavimas	29
Informacijos viešinimas.....	31
PRIEDAI	32

- AJC** – atvirasis jaunimo centras
AJE – atviroji jaunimo erdvė
JD – su jaunimu dirbantis asmuo
JIK – jaunimo informavimas ir konsultavimas
JO – jaunimo organizacija
JP – jaunimo politika
JRD – Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
JRK – savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius
JŽ – jauni žmonės
NVO – nevyriausybinė organizacija
RJOT – regioninė jaunimo organizacijų taryba
SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SJRT – savivaldybės jaunimo reikalų taryba
TŽB – tarpžinybinis bendradarbiavimas
VVG – vietos veiklos grupė

Jaunų žmonių situaciją kiekvienoje savivaldybėje lemia įvairūs faktoriai. Šiose rekomendacijose aptarsime tik vieną ir esminį – savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus darbą. Tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai per tam tikrą infrastruktūrą jaunimo reikalų koordinatorius gali daryti įtaką ir prisidėti prie jaunų žmonių socializacijos procesų, įgūdžių, socialinės aplinkos formavimosi. Čia juntama įtampa: prieštaravimas išsakytoms mintims, lydimas pykčio, nepasitenkinimo ir bejėgiškumo frazių: „aš ne politikas, priimantis sprendimus“, „aš negaliu pakeisti jų sprendimų“, „aš tik vienas“, „yra kaip yra“ ir t.t. Šiandien, prisidėdama prie JRK veiklos sričių, aprašydama savo patirtį ir išgyvenimus, stebėdama vykstančius procesus, galiu drąsiai teigti, kad JRK labai daug ką gali, nesvarbu, kad tokia pareigybė savivaldybėse dažniausiai tik viena. Tad mielieji, pirmiausia patikėkite, kad Jūs esate jaunimui labai svarbūs ir galintys padėti, daryti įtaką, tiesiogiai ar netiesiogiai nulemti jaunų žmonių gyvenimus. Tik tikėdami tuo, ką darote, galėsite tikrai daug nuveikti.

Jaunimo reikalų departamentas, įkvėptas pastovaus ir nepertraukiamo reiškinių – jaunimo reikalų koordinatorių kaitos, inicijavo jaunimo reikalų koordinatoriaus funkcijų „pradžiamokslio“ – rekomendacijų atsiradimą.

Šios rekomendacijos (galbūt būtų per drąsu taip vadinti) – tai bandymas aprašyti, ką jaunimo reikalų koordinatoriai galėtų veikti vykdydami savo funkcijas. Tikslas – palengvinti JRK suvokti savo funkcijas: ką, kada ir kaip daryti, parodyti tiek vietos politikams, kokių atsakingus darbus atliekate, įgyvendindami jaunimo politiką savivaldybėse, tiek kolegoms (skyrių vedėjams), kurie nori „pasidalyti“ savo darbais.

Ir dar...

Tai pirmasis bandymas išgryninti JRK veiklos sritis ir patarti ar užvesti ant tako, kai JRK atsiduria tokioje situacijoje, kurioje neaišku, ką ir kaip reikėtų daryti. Norėtusi, kad šios rekomendacijos taptų „gyvu“, t. y. naudojamu įrankiu, o ateityje jas papildytumėte, patobulintumėte kiekvieno iš Jūsų gerą patirtimi ir išvalgomis.

Zenaida Pikiotienė

Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus (toliau – JRK) vaidmuo formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką vietos lygmeniu įvairiai aprašytas ir aptartas ne vieną kartą. Šios rekomendacijos parengtos siekiant struktūruotai pristatyti pagrindines JRK veiklos sritis, kurios būtų išskirtos remiantis ne tik su jaunimo politika susijusiais teisės aktais ar tam tikrų institucijų ir įstaigų nuostatais ir planais, bet ir realia JRK veikla, kuri vykdoma kiekvieną dieną ir kurią kartais sunku įvardyti ar reikia pastangų atpažinti skaitant savo ar pavyzdinį jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymą.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad JRK veiklos specifika gali labai skirtis, priklausomai nuo savivaldybės dydžio ir teritorinio išsidėstymo ar kitų veiksnių. Vienos ar kitos veiklos sritys šiame leidinyje yra aprašytos bendrai, ne visada atspindint savivaldybių specifika, tad svarbu į rekomendacijas žiūrėti lanksčiai, nes kai kurios jų gali pareikalauti visai kitokių JRK veiksmų didelėse (pvz., Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos miesto), mažesnėse (pvz., Rietavo, Pagėgių) ar žiedinėse savivaldybėse (pvz., Vilniaus, Kauno ar Šiaulių rajonų). Pirmuoju atveju JRK nebus pajėgūs atlikti daugelio veiklos sričių vieni patys, teks pasitelkti ir pasinaudoti jau esama infrastruktūra (organizacijomis, institucijomis ir įstaigomis). Antruoju atveju JRK, pavyzdžiui, gali pats atlikti (arba neišvengiamai jau atlieka) jaunimo informavimo ir konsultavimo funkciją, o štai žiedinių savivaldybių JRK ypač daug dėmesio teks skirti įgyvendinant tarpžinybinio bendradarbiavimo veiklos sritį, nes nemažai jaunų žmonių mokosi, ugdomi vienoje savivaldybėje, o gyvena ir laisvalaikį leidžia kitoje (šiuo atveju išryškėja gretimų savivaldybių JRK, SJRT bendradarbiavimas ir veiksmų derinimas).

Šios rekomendacijos skirtos tiek naujai pradėjusiems, tiek jau ilgą JRK darbo patirtį turintiems specialistams. Todėl tekste gausu nuorodų į galiojančius teisės aktus, elektroninius leidinius, internetinius puslapius ir pan., prieduose taip pat pateikti įsakymų, protokolų ir kitų reikalingų dokumentų pavyzdžių. Stengtasi įtraukti informaciją, kuri JRK reikalinga ir kaip veiklos pagrindas, ir kuri naudinga siekiant geresnio supratimo ar naujų žinių, kai jau įgyvendinama viena ar kita veiklos sritis. Daugiau su jaunimo politikos įgyvendinimo klausimais susijusios, aktualios ir nuolat atnaujinamos informacijos galima rasti Jaunimo reikalų departamento internetiniame puslapyje arba tiesiogiai kreipiantis į JRD darbuotojus.

JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ VEIKLOS SRITYS

Toliau pateikiamos ir aprašomos pagrindinės JRK veiklos sritys ir rekomendacijos dėl jų įgyvendinimo. Veiklos sritys išskirtos į atskiras dalis, atsižvelgiant į skirtingas temas ar veiklos laukus. Kiekvienos veiklos srities aprašomosios dalies pabaigoje pateikiami pagrindiniai rekomenduojami įrankiai (patvirtinti įsakymai, nuorodos į metodinius leidinius ir aprašus, susiję priedai ir kt.), kurie, adaptavus juos savo situacijai, gali padėti vykdant vieną ar kitą užduotį. Taip pat pateikiama ir gerosios patirties pavyzdžių, kuriais galima remtis dirbant.

JAUNŲ ŽMONIŲ ĮGALINIMAS, DALYVAVIMAS IR ATSTOVAVIMAS

Jaunimo politika (toliau – JP) neatskiriama nuo siekio sudaryti sąlygas kiekvienam jaunam žmogui visapusiškai ugdytis ir realizuoti save, taip pat pasirinkti jam priimtinausią dalyvavimo visuomenėje formą. Jaunų žmonių įgalinimas, dalyvavimas ir atstovavimas – neabejotinai viena pagrindinių JRK veiklos sričių, kurią įgyvendinant jaunas žmogus matomas kaip aktyvus dalyvis ir partneris.

JAUNIMO ORGANIZACIJOS, NEFORMALIOS JAUNIMO GRUPĖS

Aptariant šią veiklos sritį norisi akcentuoti esminį skirtumą nuo kitų: ji tiesiogiai susijusi su pačiais jaunais žmonėmis, tad įgyvendinant šią sritį tenka betarpiškai dirbti, konsultuoti(-is) su jaunimu, jaunimo organizacijomis, jaunimo neformaliomis grupėmis. Įgyvendinant šią sritį išryškėja poreikis svarbiai ir labai reikalingai JRK kompetencijai – tai platesnio konteksto išmanymas, suvokimas, kuriantis jaunimo politikos tikslų įgyvendinimo savivaldybėje pridėtinę vertę. Čia kalbama apie gebėjimą matyti visus potencialius veikėjus ir jų teikiamas paslaugas bei galimybes tinkamai jas išnaudoti, siekiant kokybiškos JP įgyvendinimo. Kad būtų dar aiškiau, paminėsiu vieną iš programų: DofE apdovanojimai (The Duke Edinburgh's International Award), pasaulyje gerai žinoma kaip jaunimo mokymosi iš patirties programa, ugdanti atsakingus piliečius ir suteikianti praktinių įgūdžių. Tai puiki programa, prisidedanti prie jaunų žmonių aktyvaus dalyvavimo ir įgalinimo konkrečioje savivaldybėje, tik svarbu apie tai žinoti ir pasinaudoti siekiant jaunų žmonių aktyvumo. Ši programa gali būti tiesiogiai siejama ir su dar viena JRK veiklos sritimi (jaunimo savanoriška veikla), nes viena iš DofE apdovanojimų veiklų, kurią jaunuolis gali įgyvendinti ir išbandyti save, yra savanorystė. Kitas pavyzdys – finansavimo konkursai, stažuotčių programos, kuriomis gali pasinauduoti jaunas žmogus, neformali jaunimo grupė arba jaunimo organizacija.

Įgyvendinant šią veiklos sritį, JRK:

1. Įgalina jauną žmogų (toliau – JŽ) dalyvauti savivaldybės tarybos, jos komitetų ar komisijų posėdžiuose, kuriuose sprendžiami aktualūs JP klausimai. Informuoja JŽ apie vykstančius posėdžius ir svarstomus klausimus, susijusius su JP. Pateikia JŽ dominančią informaciją jiems suprantama kalba. Supažindina su galimybėmis dalyvauti rengiant teisės aktus ir pateikti pastabų, pasiūlymų teisės aktų projektams. Šiuo etapu svarbu apie minėtas galimybes informuoti JŽ per įvairius renginius, jaunimo reikalų tarybos posėdžius, bendraujant tiesiogiai, ir turėti JŽ tinklą / sąrašą ir juos informuoti, atsiradus poreikiui įtraukti jaunas žmones į JP procesus.

2. Inicijuoja ir organizuoja simuliacijas, mokymus ir kt. veiklas, sustiprinančias jaunimo atstovavimo gebėjimus, pagal poreikį vykdo apklausas tokių mokymų poreikio jaunimui išsiaiškinti.

3. Analizuoja jaunimo organizacijų, atstovaujančių tam tikros dalies jaunų žmonių interesams (pvz., miesto / rajono moksleivių taryba), kompetenciją ir veiklą (intensyvumas, matomumas), atstovavimo kokybę, siekiant suplanuoti kompetencijų stiprinimo priemones arba įtraukti organizuotas struktūras į sprendimų priėmimą.

4. Konsultuojasi su JŽ priimant sprendimus, susijusius su JP įgyvendinimu savivaldybėje (darbo grupių, jaunimo forumų organizavimas, rezoliucijų rengimo inicijavimas). JRK pagal poreikį inicijuoja darbo grupių susitikimus – konsultacijas su JŽ priimant sprendimus. Šiuo atveju svarbu pažymėti, kad JRK pats organizuoja tam tikras priemones siekiant įtraukti JŽ į sprendimų priėmimą ne per komitetų, komisijų ar kitus posėdžius.

Jaunimo įgalinimo ir dalyvavimo srityje ne mažiau svarbu ir tai, kad JRK:

1. Planuoja JP priemonių, skatinančių JŽ dalyvavimą, įgyvendinimą savivaldybėje – rengia jaunimo iniciatyvų, jaunimo organizacijų veiklos finansavimo konkursų, programų nuostatus ir vykdo jų vertinimo bei įgyvendinimo priežiūrą.

2. Sudaro sąlygas JŽ neformalių grupių iniciatyvoms finansuoti savivaldybėje. Išanalizuoja veikiančią praktiką Lietuvoje ar kitose užsienio šalyse, parengia finansavimo mechanizmo projektą ir teikia SJRT svarstymui dėl tokių iniciatyvų finansavimo savivaldybėje.

3. Tarpininkauja, konsultuoja ir suteikia pagalbą jaunimui, jaunimo organizacijoms, neformalioms jaunimo grupėms, įveikiant teises procedūras savivaldybėje (dėl projektų finansavimo, patalpų nuomos ir kt.).

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Jaunimo politikos pagrindų įstatymas](#)

[Pavyzdinis savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus pareigybės aprašymas](#)

[Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymas](#) (patvirtintas Seimo, įsigalioja nuo 2019-01-01)

Kita

[Lietuvos jaunimo įgalinimas. Situacijos analizė](#)

[Jaunimo įgalinimo galimybės Lietuvoje](#)

[Rekomendacijos savivaldybėms rengiant finansavimo konkurso nuostatus jaunimo veikloms finansuoti](#)

[Tark savo žodį. Peržiūrėtos Europos chartijos dėl jaunimo dalyvavimo vietos ir regioniniame gyvenime vadovas](#)

GEROJI PATIRTIS

Pateikiami Telšių rajono savivaldybės JŽ dalyvavimo / atstovavimo pavyzdžiai.

Jaunų žmonių poreikis – išsiugdyti verslumo įgūdžius. Bendradarbiaujant su VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“, Švietimo skyriaus specialistais ir viena iš Telšių r. savivaldybės iš gimnazijų, pastarojoje atsirado Mokomųjų mokinių bendrovių programa, kurioje jaunimas galėjo save realizuoti. Viena iš bendrovių buvo nominuota nacionaliniu mastu.

Kita situacija: jaunų žmonių noras ir poreikis nulėmė, kad VšĮ „Versli Lietuva“ konsultantas reguliariai (vieną kartą per savaitę) konsultuotų rajono gyventojus verslumo klausimais.

Jaunuoliai, sužinoję apie DofE programą, kreipėsi į Telšių atvirąjį jaunimo centrą išreikšdami norą dalyvauti tokioje programoje. AJC akreditavosi, tapo koordinuojančia organizacija ir jaunuoliai sėkmingai galėjo dalyvauti DofE programoje.

Ši veiklos sritis ypač svarbi tuo, kad suponuoja puikų įrankį, įgalinantį jaunas žmones aktyviai dalyvauti, atstovauti savo ir bendraamžių interesams. Todėl skatinant SJRT veiklos efektyvumą siūloma šiai sričiai skirti užtektinai dėmesio. Nors kartais visa tai gali atrodyti beprasmiška ir apima nusivylimas: JRK pats sugalvoja klausimus posėdžiui, pats paruošia medžiagą ir galiausiai pats siūlo sprendimus, tačiau, žiūrėdami į SJRT kaip į įrankį, padedantį jaunų žmonių mokymui (-si) atstovauti savo interesams, aktyviai dalyvauti, būti sąmoningu piliečiu, matysime ir savo įprasmintą, reikšmingą veiklą.

Maža įžvalga iš patirties – JRK nėra SJRT narys. Kodėl? Tam yra paprasčiausias motyvas: reikia kuo daugiau sąjungininkų, remiančių JP savivaldybėje. JRK ir taip puikiai supranta ir palaiko jaunimą, jų situaciją, tad į SJRT geriau įtraukti dar vieną sąjungininką iš kitos viešosios politikos srities, kuris, būdamas SJRT, žinos situaciją ir turės panašų supratimą apie jaunas žmones. Taip pat dar vienas svarbus argumentas – atskirti sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procesus, nes dažnai JRK būna SJRT sprendimų vykdytojas, tad svarstant tuos pačius sprendimus, kuriuos reikės įgyvendinti, gali kilti interesų konfliktas.

JRK, įgyvendindamas šią sritį, koordinuoja savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą ir techniškai aptarnauja posėdžius. SJRT veiklos koordinavimo srityje galima išskirti tris etapus: SJRT formavimas, SJRT veiklos organizavimas ir SJRT atskaitomybė, kurie reglamentuojami Jaunimo politikos pagrindų įstatymo¹ ir Savivaldybių jaunimo reikalų tarybos tipinių nuostatų². Kiekvieną etapą aptarsime detaliau.

SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS FORMAVIMAS

Siekiant skaidriai ir demokratiškai suformuoti SJRT, savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius:

1. Organizuoja SJRT narių atranką, vykdo SJRT formavimo procesus. Jeigu savivaldybėje yra registruota ir veikia regioninė jaunimo organizacijų taryba (toliau – RJOT) - vadinamieji „Apskritieji stalai“ - JRK kreipiasi į RJOT raštu, kad deleguotų jaunimo atstovus į SJRT. Savivaldybėje nesant RJOT ar jai nedelegavus atstovų, JRK organizuoja visuotinę jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių ir (ar) studentų savivaldų atstovų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, susirinkimą, per kurį išrenkami ir deleguojami jaunimo atstovai į SJRT. Organizuojant visuotinę susirinkimą rekomenduojama naudotis Jaunimo atstovų rinkimų organizavimo tvarkos aprašu (žr. 2 priede pateiktą pavyzdį), kurį siūloma pasitvirtinti SJRT sprendimu arba integruoti į SJRT nuostatus ir / ar darbo reglamentą.

2. Atsižvelgdamas į Savivaldybių jaunimo reikalų tarybų tipinius nuostatus bei savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintus konkrečios SJRT nuostatus ir / ar SJRT darbo reglamentą, esant poreikiui inicijuoja SJRT sudėties keitimo procedūras. SJRT sudėtis keičiama, kai nutrūksta nario

---

¹ Lietuvos Respublikos Jaunimo politikos pagrindų įstatymas 2003 m. gruodžio 4 d., https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR_92E111F705DD/UbwDTniUlu

² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. sausio 8 d. įsakymas Nr.A1-4 „Dėl savivaldybių jaunimo reikalų tarybų tipinių nuostatų patvirtinimo“.

įgaliojimai: narys atsistatydina savo noru anksčiau, negu pasibaigia tarybos kadencija; nutrūksta jo darbo santykiai atstovaujamoje savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Kuomet JRK informuojamas arba sulaukia patvirtinimo raštu apie nario atstatydinimą ar atsistatydinimą, jis inicijuoja SJRT sudėties keitimą. Tokiu atveju, kalbant apie jaunimo atstovus, regioninė jaunimo organizacijų taryba, delegavusi savo narį, jį atšaukia nurodydama motyvus ir deleguoja kitą savo narį, kuris RJOT organizuotame visuotiniame susirinkime dėl jaunimo atstovų delegavimo surinko daugiausia balsų, bet į SJRT nepateko. Jaunimo atstovai, išrinkti JRK viešai organizuotame visuotiniame susirinkime, nutrūkus jų įgaliojimams keičiami kitu, daugiausia balsų surinkusiu, bet į SJRT nepatekusių kandidatu.

Kad būtų aiškiau, pateikiamas pavyzdys. Per visuotinį susirinkimą išrinko Vardenį Pavardenį, kuris atstovauja JO „Jaunimo spalvos“. Vardenis Pavardenis baigė mokyklą ir išvyko studijuoti į užsienį, nutraukė veiklą ir narystę JO, tad jo įgaliojimai nutrūko SJRT. JO „Jaunimo spalvos“ pirmininkas raštu (el. paštu arba oficialiu raštu) informuoja JRK apie nutrūkusius nario santykius su organizacija (gali prireikti JRK kreipimosi / prašymo tokiam patvirtinimui gauti). Vietoj išvykusio nario deleguojamas kitas per visuotinį susirinkimą daugiausia balsų surinkęs kandidatas. JRK, turėdamas visą šią informaciją, rengia savivaldybės tarybos sprendimo projektą ir keičia SJRT sudėtį. Jeigu kandidatų, surinkusių atitinkamų balsų skaičių, bet nepatekusių į SJRT, daugiau nebuvo, siūloma organizuoti naują visuotinį jaunimo atstovų susirinkimą.

3. Sudarant SJRT svarbu, kad būtų laikomasi pariteto principo ir mažiausiai pusę SJRT narių sudarytų jaunimo atstovai. Į JRK gali būti kreipiamasi ir dėl kitų SJRT narių delegavimo (savivaldybės institucijų, administracijos ar įstaigų atstovų). Svarbu paminėti, kad jaunimo atstovai gali būti deleguojami dviem būdais: arba visuotinio jaunimo atstovų susirinkimo metu, arba RJOT visuotiniame narių susirinkime. Gali pasitaikyti atveju, kad „jaunimo dalyje“ dirba, pavyzdžiui, atvirojo jaunimo centro atstovas - tokią praktiką siūloma taikyti tik jei atstovas buvo išrinktas vienu iš anksčiau minėtų būdų.

4. Kaip jau buvo minėta, rekomenduojama, kad JRK nebūtų SJRT narys – JRK dažnai vykdo SJRT pavedimus (kontroliuoja SJRT sprendimus administracijoje, organizuoja konkursus, susitikimus ir vykdo kitus SJRT pavedimus), tad JRK esant SJRT, kyla interesų konfliktas (nes reikia priimti sprendimus, susijusius su savimi). Svarbu atskirti sprendimų priėmimą ir vykdymą. JRK, būdamas SJRT narys, taip pat gali atsidurti sudėtingoje, nepatogioje situacijoje, kai per posėdį priimant sprendimus jaunimo ir savivaldybės atstovų nuomonės išsiskiria ir balsuojama dėl tolesnių veiksmų (gali būti noras ir palaikyti jaunimo atstovus, užtikrinti jų interesų atstovavimą, ir atsižvelgti į savivaldybės poziciją bei tolesnį bendradarbiavimą tiek su administracijos, tiek ir su jaunimo atstovais). Administracijos direktoriaus sprendimu JRK gali būti paskirtas SJRT sekretoriumi.

Demokratiškai suformavus SJRT ir užtikrinus jaunų žmonių įtraukimą ir interesų atstovavimą formuojant bei įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje, kitas etapas, kuriam turi būti skiriamas didelis dėmesys, tai nuoseklus SJRT veiklos organizavimas.

SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Dažniausiai sutinkama ir minima problema SJRT veikloje – neaktyvus narių dalyvavimas posėdžiuose. Kas tam turi įtakos? Tikėtina, kad veiklos nekonkretumas, abejojimas priimtais sprendimais, jų rezultatais ir prasme, nesusiformavusi tradicija reguliariai rinktis į posėdžius ir svarstyti klausimus, nepasiruošimas posėdžiams (iš anksto su posėdžio medžiaga susipažinti tenka,

ko gero, ne taip ir dažnai), esminis ir dažniausiai vienintelis klausimas SJRT darbotvarkėje – projektų finansavimas. Žvelgiant iš jaunimo pusės, visos minėtos priežastys nulemia ir menkina SJRT narių motyvaciją dalyvauti posėdyje. Jeigu nežinai situacijos svarstomą klausimą, o gal ir nelabai supranti, tada jautiesi nedrąsiai ir nuomonės išsakyti negali. Žinoma, kartais tam „pasitarnauja“ „vyresnieji“ SJRT nariai, kurie nepalieka erdvės ir laiko kalbėti jaunimo atstovams, o jei ir suteikiama tokia galimybė, tai labiau primena manipuliaciją jaunuolių nuomone, siekiant jau iš anksto numatytų tikslų. Būsime teisūs sakydami, kad taip tikrai yra ne visur ir dėl to labai džiugu.

Siekiant SJRT narių aktyvaus įsitraukimo ir kokybiškesnių, efektyvesnių, produktyvesnių posėdžių ir per juos priimamų sprendimų, jaunimo reikalų koordinatorius:

1. Užtikrina SJRT posėdžių reguliarumą: klausimų, medžiagos teikimą SJRT darbotvarkei ir derinimą su SJRT pirmininku. JRK planuoja posėdžius, derina datas ir darbotvarkę su SJRT pirmininku. Ne vėliau kaip prieš, pavyzdžiui, 5 darbo dienas suderintą posėdžio datą, darbotvarkę ir posėdžio medžiagą išsiunčia visiems SJRT nariams.

2. Užtikrina SJRT veiklos (posėdžių protokolai, darbotvarkės) viešinimą savivaldybės interneto svetainėje, skiltyje JAUNIMAS. Ne vėliau kaip prieš, pavyzdžiui, 5 darbo dienas iki SJRT posėdžio darbotvarkė paskelbiama interneto svetainėje, pateikiama informacija apie pageidaujančių posėdyje dalyvauti asmenų išankstinę registraciją. Per 5 darbo dienas po posėdžio savivaldybės interneto svetainėje skelbiami suderinti ir pasirašyti SJRT posėdžio protokolai.

3. Padeda rengiant SJRT metinio veiklos plano projektą / darbotvarkę, paremtą klausimais, kurie būtų svarstomi tuos metus. Siūloma į SJRT veiklos planą / darbotvarkę įtraukti savivaldybės trimečio strateginio veiklos plano įvairių sričių programų svarstymą (pavyzdžiui, švietimo, kultūros, sveikatos ar pan.). Parengtas SJRT metinio veiklos plano / darbotvarkės projektas pateikiamas SJRT nariams, kurie per numatytą laiką teikia pasiūlymus, pastabas. Atsižvelgiant į gautus SJRT pasiūlymus, pastabas, plano projektas koreguojamas ir teikiamas SJRT tvirtinimui. Rezultatas – efektyvus SJRT darbo planavimas, užduočių pasiskirstymas ir įsipareigojimas jas vykdyti.

4. Siekdamas SJRT įgalinti dalyvauti JP procesuose, JRK užtikrina visų klausimų, susijusių su JP, svarstymą SJRT. JRK yra atsakingas už JP priemonių įgyvendinimo savivaldybėje inicijavimą ir koordinavimą, todėl visi planuojami veiksmai (rengiami teisės aktai), kurie susieti su JP įgyvendinimu savivaldybėje, derinami ir svarstomi SJRT (skiriamas finansavimas jaunimo politikai savivaldybėje, darbo su jaunimu formų įvairovė ir pan.). Priimti SJRT sprendimai, siūlymai ir rekomendacijos pateikiami savivaldybės tarybai, savivaldybės administracijai (administracijos direktoriui), įstaigoms, organizacijoms.

5. Savivaldybės tarybos ir administracijos teisės aktų, susijusių su JP įgyvendinimu savivaldybėje, stebėseną. JRK analizuoja teisės aktų projektus ir kitus dokumentus, kurie susiję su JP ir, esant poreikiui, įtraukia į SJRT darbotvarkę. Tokiu būdu užtikrinamas su JP susijusių klausimų savalaikis svarstymas, efektyviau vykdomi priimti sprendimai.

6. Jeigu tam tikrų JP klausimų nepavyksta išspręsti įgyvendinimo lygmenyje (pvz. savivaldybės administracijoje), siūloma probleminį klausimą spręsti kitomis (pvz., politinėmis) priemonėmis – pirmoji instancija šiuo atveju ir būtų SJRT. Siekiant užtikrinti svarstomo klausimo argumentuotą pateikimą, stiprinti tarpžinybinį bendradarbiavimą ir pan., organizuojami išplėstiniai, išvažiuojamieji SJRT posėdžiai.

7. JRK inicijuoja ir organizuoja išplėstinius SJRT posėdžius kviečiant dalyvauti suinteresuotus asmenis. JRK, planuodamas išplėstinį SJRT posėdį ir atsižvelgdamas į svarstomą

klausimų aktualumą, sudėtingumą, problemiškumą, kviečia dalyvauti posėdyje suinteresuotas šalis ir išsakyti savo poziciją svarstomu klausimu. Pvz., dėl mobiliojo darbo vykdymo X seniūnijoje, nes X seniūnijoje dirbant mobilųjį darbą su jaunimu patiriama daug problemų – nesilaikoma susitarimų tarp vietos bendruomenės pirmininko ir JD, patalpos, kuriose turi būti vykdomas darbas su jaunimu, nuolatos užimtos kitomis veiklomis ir JD nėra iš anksto informuojami. Išplėstiniame posėdyje kviečiami dalyvauti bendruomenės atstovai, pirmininkas, seniūnas.

8. Inicijuoja ir organizuoja išvažiuojamuosius SJRT posėdžius. JRK, vadovaudamasis subsidiarumo principu (su JP susiję klausimai svarstomi ten, kur gali būti priimti konkretūs sprendimai), organizuoja SJRT išvažiuojamąjį posėdį tam tikrai problemai, klausimui spręsti (pvz., konfliktinė situacija: bendruomenė nesutinka leisti mobiliojo darbo su jaunimu darbuotojams naudotis patalpomis ir įranga).

9. Inicijuoja ir organizuoja SJRT narių kompetencijų kėlimą. JRK domisi įvairiomis galimybėmis ir teikia pasiūlymus, informaciją SJRT nariams apie kompetencijų kėlimo galimybes. Siekiama, kad SJRT sudarytų kompetentingi ir motyvuoti nariai, būtų priimami kokybiški sprendimai.

SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS ATSKAITOMYBĖ

Ši dalis – neatsiejama nuo anksčiau aprašytų etapų su ypač svarbiu JRK vaidmeniu: pagalba SJRT reflektuojant grįžtamąjį ryšį, įsivertinant, kaip sekėsi. Puiki proga kalbėti viešai apie jaunimo politikos situaciją savivaldybėje: pristatyti plusus ir, žinoma, nebijoti įvardyti, kas nesisekė.

Vieni esminių SJRT atskaitomybės rezultatų – tai ir kokybiškesnė SJRT veikla, ir su jaunimo politika susijusių klausimų aktualizavimas siekiant palankių savivaldybės sprendimų, didesnis jaunimo politikos ir SJRT žinomumas, priimamų sprendimų svarba ir kt.. Siekdamas šių rezultatų, JRK:

1. Padeda parengti SJRT metinę veiklos ataskaitą (kuri numatyta savivaldybių jaunimo reikalų tarybų tipiniuose nuostatuose). JRK padeda rengiant metinės SJRT veiklos ataskaitos projektą, kuris pateikiamas SJRT. Suderinus su SJRT metinę ataskaitą, ji pagal poreikį teikiama savivaldybės tarybai. Kartu su SJRT pirmininku pristato metinės veiklos ataskaitos sprendimo projektą komitetams ir savivaldybės tarybai.

2. Inicijuoja SJRT veiklos įsivertinimą. JRK, suderinęs su SJRT pirmininku, organizuoja SJRT metų veiklos įsivertinimą pagal SJRT metų veiklos plane numatytus veiksmus. Įvertinami pasiekti ar nepasiekti rezultatai, įvardijamos tų nulėmusios priežastys, aptariamas kiekvieno SJRT nario įsitraukimas bei dalyvavimas SJRT veikloje ir pan. Per šį įsivertinimą numatomi tolesni veiklos tobulinimo veiksmai metiniame SJRT veiklos plane.

Norime atkreipti dėmesį, kad toliau šiose rekomendacijose aprašomos JRK veiklos sritys neatsiejamos nuo SJRT veiklos ir SJRT darbotvarkės klausimų.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos tipiniai nuostatai](#)

Priedai³

Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovų delegavimo rašto į SJRT pavyzdinė forma (1 priedas)
Jaunimo atstovų rinkimų organizavimo tvarkos aprašas (2 priedas)
SJRT veiklos nuostatų pavyzdinė forma (3 priedas)
SJRT veiklos reglamento pavyzdinė forma (4 priedas)
SJRT metinio veiklos plano pavyzdinė forma (5 priedas)
SJRT posėdžio protokolo pavyzdinė forma (6 priedas)

Kiti pavyzdžiai

[Nacionalinės jaunimo reikalų tarybos veiklos gairės 2017-2020 m.](#)

GEROJI PATIRTIS

SJRT veiklos ataskaitos rengimas (kiekvienais metais) ir teikimas savivaldybės tarybai. Tai galimybė viešai pristatyti JP situaciją ir įvardyti problemas, spręstinas savivaldybėje, taip pat suteikianti didesnę dėmesį jaunimo politikai ir politinį svorį. Ataskaitoje galima apibendrinti įvykusius SJRT posėdžius, svarstytus klausimus, jų rezultatus. Apžvelgti JP įgyvendinimą savivaldybėje (finansavimas ir analizė, aktualiausios problemos, jaunimo dalyvavimas ir pan.). Taip pat svarbu nebijoti įvardyti, ko nepavyko per metus įgyvendinti ir kokios priežastys to neleido padaryti. Ataskaitas viešinti savivaldybės interneto svetainėje ar spaudoje.

DARBAS SU JAUNIMU

Šiuo metu darbas su jaunimu yra viena iš novatoriškiausių ir greičiausiai kintančių veiklos sričių. Pirmiausia bandysiu paprastai išaiškinti darbo su jaunimu esmę ir pagrindines sudedamąsias dalis. Visi sutinkame, kad darbas su jaunimu yra ugdomoji veikla, orientuota į jaunų žmonių laisvalaikį, nukreipta į jų poreikius, palydima su jaunimu tiesiogiai dirbančių asmenų⁴, turinčių reikiamas kompetencijas ir / arba atitinkamą išsilavinimą⁵ (toliau – JD). Mano giliu įsitikinimu, be šios sudedamosios dalies, JD palydėjimo, darbas su jaunimu yra neįmanomas. Tokia veikla, kai jaunimas pats, be JD, vykdo iniciatyvas, tai tikrai nėra darbas su jaunimu, o tiesiog jaunimo veikla. Kita labai svarbi sudedamoji darbo su jaunimu dalis – veikla, pagrįsta neformaliojo ugdymo procesais ir savanorišku dalyvavimu. Man labai įsiminė ir norisi paminėti Pirmojo darbo su jaunimu konvento deklaracijoje (Belgija, 2010) atrastą teiginį, kad darbas su jaunimu atlieka du esminius dalykus: sukuria erdvę bendravimui, dialogui ir veiklai bei suteikia paramą, galimybių ir patirčių jaunuoliams kelyje nuo vaiko iki suaugusiojo. Turėdami tokį darbo su jaunimu įsivaizdavimą, galime pereiti prie JRK vaidmens.

Aptariant šios veiklos srities įgyvendinimą, išryškėja ypač svarbios JRK kompetencijos: kiekvienos darbo su jaunimu formos supratimas ir išmanymas atskirai, jų poreikis savivaldybėje. Tai nereikia, kad reikalaujama būti su jaunimu dirbančiu asmeniu, bet išmanyti formų specifiką ir turėti apie tai supratimą BŪTINA. Priešingu atveju įtikinti politikus, jei pats nelabai išmanai vieną ar kitą sritį, turėtų būti keblu ir sudėtinga. Tad JRD ir kitų įstaigų ar organizacijų organizuojami kompetencijų

³ Pateikti rekomendacinio pobūdžio pavyzdžiai turiniui (nebūtinai parengti pagal visas raštvedybos taisykles)

⁴ Šiose rekomendacijose savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius nėra priskiriamas tiesiogiai su jaunimu dirbantiems asmenims, t.y. jaunimo darbuotojams

⁵ Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. A1-208 „Dėl jaunimo darbuotojų veiklos aprašo patvirtinimo“

kėlimo seminarai yra ypač svarbūs ir reikšmingi. Siūlytina į kompetencijos kėlimą žvelgti kaip į nuolatinį, būtiną ir nepertraukiamą procesą, leidžiantį išmanyti savo darbo sritį ir specifiką, o kartais net peržvelgti ir pakoreguoti vieną ar kitą savo supratimą.

Kiekvieną darbo su jaunimu formą ir JRK vaidmenį aptarsime ir bendrai, ir atskirai, nes kai kur informacija neišvengiamai kartosis. Taip pat norisi akcentuoti, kad darbo su jaunimu veiklos sritis yra neatsiejama nuo kitų toliau minimų, tokių kaip žiniomis ir faktais grįstos JP ar JP priemonių planavimo sričių. Tik žinodamas situaciją ir poreikį, suplanuosi JP priemones, t.y., įvairias darbo su jaunimu formas pagal jaunų žmonių poreikius, galimybes ir kt.

Darbas su jaunimu – tai veikla, skirta sudaryti sąlygas jaunam žmogui įsitraukti į asmeninę, profesinę ir visuomeninę veiklą, jo kompetencijoms plėtoti ir ugdyti. Darbas su jaunimu gali vykti įvairių sričių įstaigose ir organizacijose (nors darbas su jaunimu nėra tapatus jaunimo veikloms, bet gali būti vykdomas ir JO). Darbo su jaunimu temos apibrėžiamos pagal JŽ poreikius, todėl dirbant su jaunimu remiamasi neformaliojo ugdymo principais (nors ir ne visoms darbo su jaunimu formoms ir ne visoms tikslinėms grupėms neformalusis ugdymas yra tinkamas ir / ar reikalingas).

Neformalusis jaunimo ugdymas – labai svarbus darbo su jaunimu elementas, apibūdinamas kaip veikla, kuria plėtojamos JŽ asmeninės, socialinės ir edukacinės kompetencijos ir kuri vykdoma ne pagal formaliojo švietimo programas. Pavyzdžiui, AJC turėtų taikyti įvairius jaunimo poreikius atitinkančius darbo su jaunimu metodus, įgyvendinamus neformaliojo ugdymo principais: tai mokymai per patirtį, užsiėmimai grupėmis, diskusijos, kūrybinės laboratorijos, seminarai, individualios konsultacijos, mokymasis iš bendraamžių ir kt.

Svarbu turėti omeny ir tai, kad darbas su jaunimu yra integrali JP sritis, bet gali būti įgyvendinamas ir kitose viešosios politikos srityse.

Toliau rekomendacijose išskiriamos šios pagrindinės darbo su jaunimu formos:

- Atvirasis darbas su jaunimu;
- Mobilusis darbas su jaunimu;
- Darbas su jaunimu gatvėje;
- Jaunimo informavimas ir konsultavimas.

Siekiant užtikrinti darbo su jaunimu formų įgyvendinimo savivaldybėje kokybę bei nuoseklumą ir tolygią jų plėtrą, JRK atlieka keletą pagrindinių veiklų:

1. Sudaro palankias sąlygas įvairioms darbo su jaunimu formoms įgyvendinti ir plėtoti savivaldybėje – vadovaudamasis patvirtintais darbo su jaunimu formų aprašais ir / ar rekomendacijomis, išanalizavęs esamą situaciją bei įvertinęs realų poreikį, JRK teikia pasiūlymus dėl įvairių darbo su jaunimu formų įgyvendinimo savivaldybėje įtraukimo į savivaldybės strateginius JP planavimo dokumentus. Rezultatas – užtikrinamas nuoseklus darbo su jaunimu formų finansavimas ir tęstinumas.

2. Teikia pasiūlymus ir išvadas savivaldybės administracijos direktoriui dėl darbo su jaunimu formų finansavimo ir efektyvesnių finansavimo būdų pasirinkimo. Galimi paslaugų pirkimo būdai: viešasis pirkimas, programų atrankos konkursai. Jeigu savivaldybė nusprendžia paslaugas įsigyti organizuodama viešąjį pirkimą, JRK rengia reikalingą pirkimo dokumentaciją (techninę

specifikaciją, paslaugų įsigijimo sutarties projektą ir t. t.). Racionalu ir kokybiška būtų viešojo pirkimo pasiūlymų vertinimo kriterijumi numatyti ekonominį naudingumą.

3. Savivaldybei nusprendus vykdyti programų atrankos konkursą, rengia ir administruoja AJC, AJE, mobiliojo darbo su jaunimu ar kitų darbo su jaunimu formų finansavimo programas. Skelbia ir organizuoja šių programų atrankas: ruošia finansavimo programų tvarkos aprašus / konkurso nuostatus, kuriuose yra reglamentuoti reikalavimai programų turiniui, pareiškėjams, vykdytojams ir dalyviams vertinimo, finansavimo, vykdymo tvarka ir kontrolė. Organizuoja ir užtikrina aiškų, skaidrų programų vertinimą.

4. Siekdamas užtikrinti kokybišką darbą su jaunimu ir atsižvelgdamas į patvirtintus ir aktualius įvairių darbo su jaunimu formų veiklos kokybės užtikrinimo aprašus, rekomendacijas ir pan., dalyvauja planuojant AJC, AJE, mobiliojo darbo su jaunimu, darbo su jaunimu gatvėje ar jaunimo informavimo ir konsultavimo taškų veiklos planavimo ir rezultatų įsivertinimo procesus (pavyzdžiui, derina savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamo arba iš dalies finansuojamo AJC metinį veiklos planą, metų gale dalyvauja įvertinant veiklos rezultatus, stebi AJC veiklos procesą).

5. Analizuoja įstaigų, organizacijų, vykdančių darbą su jaunimu ir finansuojamų arba iš dalies finansuojamų savivaldybės biudžeto lėšomis, veiklos planus ir pasiektus kiekybinius, kokybinius rodiklius. JRK susipažįsta su esama situacija, vertina pokyčius, pasiektus rezultatus ir atsižvelgdamas į tai formuoja ir teikia racionalius pasiūlymus dėl veiklos užtikrinimo ir gerinimo tiek patiems atvirojo, mobiliojo, kitų darbo su jaunimu formų vykdytojams, tiek pagal poreikį ir SJRT.

6. Kokybiškesnį darbą su jaunimu inspiruoja efektyvus bendradarbiavimas tarp JRK ir darbo su jaunimu paslaugų teikėjų, kurį gali užtikrinti nuolatiniai susitikimai su AJC, AJE, mobiliojo darbo su jaunimu ar kitais jaunimo darbuotojais analizuojant veiklą. JRK inicijuoja ir organizuoja reguliarius (pvz., kiekvieno ketvirčio pirmą mėnesį) susitikimus, skirtus situacijai aptarti ir įvertinti. Šiuos susitikimus dokumentuoja ir susitikimo santrauką / protokolą pateikia visiems dalyviams.

Toliau pristatomos darbo su jaunimu formos, jų pagrindiniai bruožai ir įgyvendinimas.

ATVIRASIS DARBAS SU JAUNIMU

Tai viena iš ilgiausiai veikiančių darbo su jaunimu formų Lietuvoje, turinti jau bene 10-ies metų gyvavimo tradicijas. Svarbu paminėti, kad visi kuriami dokumentai, susiję su atviruoju darbu, yra individualūs ir atspindi tik Jūsų savivaldybės situaciją.

Atvirasis darbas su jaunimu – tai tokia darbo su jaunimu forma, kuria siekiama visiems jauniems žmonėms, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties, suteikti galimybių saugiai leisti laisvalaikį, užsiimti juos dominančia veikla, o esant poreikiui – spręsti kasdienybėje kylančius iššūkius ir klausimus padedant kompetentingiems jaunimo darbuotojams.

Atvirasis jaunimo centras (toliau – AJC) – tai atskiras juridinis asmuo ar jo padalinys (veikiantis pagal skyriaus nuostatus), kuris yra apibrėžtas kaip AJC steigimo ar veiklos dokumentuose, taip pat aiškiai nurodant, kad įstaiga ar jos padalinys vykdo atvirąjį darbą su jaunimu. Tokios įstaigos savininko ar dalininko teisės ir pareigos įgyvendina savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, vietos ar religinės bendruomenės. AJC teikia socialines, psichologines ir pedagogines paslaugas, dirba individualiai su jaunuoliais, neretai – ir su jų šeimos nariais. AJC dirba bent 2 jaunimo darbuotojai,

iš kurių bent vienas turi aukštąjį arba jam prilygintą socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba kitą išsilavinimą, atitinkantį keliamus reikalavimus.

Atviroji jaunimo erdvė (toliau – AJE) – patalpa, skirta ir pritaikyta atvirajam darbui su jaunimu, galinti būti įstaigoje (kultūros, švietimo, sporto ar socialinėje), nekeičiant įstaigos juridinio statuso, ir pritaikoma atvirajam darbui su jaunimu panaudojant jau esamą priemonių ir metodinę bazę.

Svarbu, kad įstaigos steigimo dokumentuose būtų minimas darbas su jaunimu, o darbuotojas, dirbantis su jaunimu, turėtų nors minimalių tam reikalingų kompetencijų (turėjęs papildomus mokymus, universitete išklauses tam tikrą modulį, ar pan.).

Svarbu pažymėti, kad jeigu AJC arba AJE pavadinime yra žodis „atvirasis“, pvz. Atvirasis jaunimo centras, tai automatiškai nereiškia, kad centras vykdo atvirąjį darbą su jaunimu. Tam, kad būtų išsiaiškinta, ar AJC arba AJE vykdo atvirąjį darbą su jaunimu, siūlome naudotis JRD sukurtu įrankiu: Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių identifikavimo ir veiklos kokybės priežiūros tvarkos aprašu⁶:

JRK vaidmuo, kalbant apie AJC ir AJE veiklą, išsiskiria tuo, kad:

1. JRK, vadovaudamasis Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių identifikavimo ir veiklos kokybės priežiūros tvarkos aprašu, surenka informaciją apie AJC ir AJE įstaigas savivaldybėje, identifikuoja jų atitiktį atvirųjų jaunimo centrų / atvirųjų erdvių reikalavimams bei teikia šią informaciją JRD.

2. Siekdamas užtikrinti atvirojo darbo su jaunimu kokybę ir atsižvelgdamas į Departamento rekomendacijas, rengia ir užtikrina, kad būtų naudojamas savivaldybės atvirųjų jaunimo centrų ir / ar atvirųjų jaunimo erdvių veiklos kokybės vertinimo tvarkos aprašas.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Rekomendacijos atvirų jaunimo centrų veiklos kokybės užtikrinimui](#)

[Atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių koncepcija](#)

[Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių identifikavimo ir veiklos kokybės priežiūros tvarkos aprašas](#)

[Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašas](#)

[AJC darbuotojų veiklos aprašas](#)

[LR Vaiko minimalios ir visuotinės priežiūros įstatymas](#)

Rekomendacijos ir kita

[2017 m. Atvirojo darbo su jaunimu gidas: kokybės link](#)

[Darbo su jaunimu įgyvendinimo Lietuvoje situacijos analizė](#)

[2011 m. Atvirų jaunimo centrų praktinis gidas](#)

[Rekomendacijos savivaldybėms rengiant finansavimo konkurso nuostatus jaunimo veikloms finansuoti](#)

⁶ Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. 2V-195-(1.4) „Dėl atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių identifikavimo ir veiklos kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“

GEROJI PATIRTIS

Vilniaus miesto savivaldybėje administracijos direktoriaus įsakymu buvo patvirtintas Atvirųjų jaunimo centrų veiklos kokybės vertinimo tvarkos aprašas, skirtas užtikrinti Vilniaus miesto savivaldybės atvirųjų jaunimo centrų veiklos kokybę. Apraše numatyta, jog veiklos planavimas atliekamas kartu su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi, su juo derinamas AJC veiklos planas, taip pat numatyti reikalavimai, pvz., AJC darbo organizavimui, vietai ir patalpoms, įvardinti veiklos vertinimo rodikliai ir kt. Vilniaus miesto savivaldybės internetiniame puslapyje dalinamasi informacija apie savivaldybėje veikiančius atvirojo jaunimo centrus, įkelti jų veiklos planai ir ataskaitos (daugiau informacijos galima rasti adresu: <http://www.vilnius.lt/index.php?531971866>)

MOBILUSIS DARBAS SU JAUNIMU

Kiekviena nauja darbo su jaunimu forma atsiranda ieškant būdų, kaip užtikrinti didesnės dalies jaunų žmonių pasiekiamumą, jų ugdymą(-si) ir socialinę integraciją. Toks procesas įgauna pagreitį ir formuojasi naujos darbo su jaunimu formos, reikalaujančios JRK žinojimo ir išmonės. Viena iš tokių formų – mobilusis darbas su jaunimu.

Mobilusis darbas su jaunimu – tai darbas su jaunimu nuvykus į gyvenamąją teritoriją, kurioje nėra AJC arba AJE, ir atsižvelgiant į šioje teritorijoje gyvenančių jaunuolių individualius poreikius. Mobilusis darbas su jaunimu vykdomas laikantis pagrindinių etapų, kurie aprašyti Mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo rekomendacijose⁷.

Mobilųjį darbą su jaunimu gali įgyvendinti AJC, AJE, NVO ar kitos įstaigos, kurios dirba su jaunimu, turinčios ne mažiau nei 1 metų darbo su jaunimu patirtį bei veikiančios atvirojo darbo su jaunimu principais.

JRK veikla, siekiant būtent mobiliojo darbo su jaunimu įgyvendinimo savivaldybėje, papildoma tuo, kad koordinatorius:

1. Identifikuoja ir kaupia informaciją apie organizacijas, įstaigas, kurios gali būti mobiliojo darbo su jaunimu paslaugos teikėjai savivaldybėje.
2. Inicijuoja, kad būtų atlikta (arba atlieka kartu) mobiliojo darbo su jaunimu vietos (-ų) / aplinkos, kur galėtų vykti mobilusis darbas su jaunimu, analizė (gyventojų skaičius, vietų skaičius, jaunų žmonių / lankytojų galimas skaičius ir pan.). Remdamasis surinkta informacija, teikia siūlymus dėl mobiliojo darbo su jaunimu įgyvendinimo ir plėtros savivaldybėje.
3. Padeda sprendžiant mobiliojo darbo su jaunimu įgyvendinimo vietos klausimus: tarpininkauja, padeda užmegzti santykį su įvairiomis įstaigomis, organizacijomis dėl mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo jų patalpose.

---

⁷ Jaunimo reikalų departamento direktoriaus 2018 m. kovo 14 d. d. įsakymas Nr. 2V-47(1.4) „[Dėl Mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo rekomendacijų patvirtinimo](#)“

Svarbu, kad nusprendus pradėti vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu savivaldybėje, tai būtų numatoma vykdyti bent keletą metų, nes šiai darbo su jaunimu formai labai svarbu reguliarumas, tęstinumas. Iš pradžių jaunuolių gali būti ir nedaug, gali tekti keisti mobiliojo darbo su jaunimu vietą.

Įgyvendinant mobilųjį darbą su jaunimu, skatinamas tolygus paslaugų jaunimui pasiskirstymas savivaldybėje, pasiekiamas dėl gyvenamosios vietos mažiau galimybių turintis jaunimas, efektyviau panaudojama sukurta infrastruktūra, vyksta atstovavimas, tarpininkavimas derinant JŽ ir vietos bendruomenės interesus.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Mobiliojo darbo su jaunimu vykdymo rekomendacijos](#)

Kita

[Mobilijų darbo su jaunimu paslaugų kokybės standartas](#)

[Darbo su jaunimu įgyvendinimo Lietuvoje situacijos analizė](#)

GEROJI PATIRTIS

Telšių rajono savivaldybėje mobilusis darbas su jaunimu pradėtas vykdyti nuo 2012 m., jį nuo pat pradžių vykdo Telšių jaunimo centras. Šiuo metu mobilusis darbas vykdomas 9-iose rajono gyvenvietėse (6-iose skirtingose seniūnijose). Yra įsteigti 2 jaunimo darbuotojų etatai būtent mobiliam darbui su jaunimu kaimiškose gyvenvietėse vykdyti, tai leidžia į kiekvieną gyvenvietę nuvykti kas antrą savaitę iš anksto numatytu laiku, skirti pakankamai laiko kontaktiniam darbui su jaunimu, užtikrinti veiklos kokybę. Mobiliojo darbo su jaunimu sukuriama pridėtinė vertė savivaldybei akivaizdi – užtikrinamas tolygesnis paslaugų jaunimui pasiskirstymas rajone, pasiekiamas dėl gyvenamosios vietos mažiau galimybių turintis jaunimas, atstovaujama, tarpininkaujama derinant jauno žmogaus ir vietos bendruomenės interesus, efektyviau naudojama sukurta infrastruktūra ir kt. Veiklos kokybei, plėtrai ir tęstinumui užtikrinti svarbūs tokie aspektai kaip jaunimo darbuotojų išlaikymas (juos motyvuoti, gerinti darbo sąlygas (pvz., aprūpinti transportu), siekti, kad būtų mokamas atitinkamas užmokesčio už jų darbą ir kt.), rajono situacijos analizavimas (kur galima būtų plėsti paslaugas), bendradarbiavimas su vietos bendruomene ir kitomis su jaunimu dirbančiomis įstaigomis.

DARBAS SU JAUNIMU GATVĖJE

JRK vaidmuo įgyvendinant šią veiklos sritį yra labai panašus į anksčiau aprašytas, vis dėlto darbas su jaunimu gatvėje – neabejotinai atskira darbo su jaunimu forma.

Atkreipiamas dėmesys, kad šią darbo su jaunimu formą siūloma orientuoti į didžiųjų miestų jaunimą. Darbo su jaunimu paslaugos gatvėje gali būti teikiamos miesto dalyse, seniūnijose, kuriose nėra jaunimo centrų arba su jaunimu dirbančių organizacijų, tose vietovėse, kuriose didesnė jaunuolių, susiduriančių su socialinėmis problemomis, koncentracija.

Darbas su jaunimu gatvėje – darbo su jaunimu forma, kurią vykdančios asmenys mezga santykius su pavieniais JŽ ar jų grupėmis jų susibūrimo vietose (žaidimų aikštelėse, gatvėse, kiemuose, parkuose, prekybos centruose, kavinėse ir pan.). Asmenys, dirbantys su jaunimu gatvėje, jaunimui įvairiomis formomis teikia asmeninę, socialinę ir ugdomąją pagalbą arba siunčia, palydi į

jau egzistuojančias institucijas, organizacijas. Darbas su jaunimu gatvėje vykdomas laikantis pagrindinių etapų, kurie aprašyti Darbo su jaunimu gatvėje vykdymo rekomendacijose⁸.

Darbą su jaunimu gatvėje gali vykdyti su jaunimu dirbančios organizacijos (pvz. AJC, AJE, NVO ir pan.), kurios turi daugiau nei 1 metų darbo su socialinę atskirtį patiriančiu jaunimu patirtį ir bendraujančios su socialiniais partneriais (pvz. socialiniais darbuotojais, AJC, globos namų darbuotojais, policija ar kitomis institucijomis, veikiančiomis darbo su jaunimu srityje).

JRK veikla atitinkamai pasipildo tuo, kad koordinatorius:

1. Identifikuoja ir kaupia informaciją apie organizacijas, įstaigas, kurios gali būti darbo su jaunimu gatvėje paslaugos teikėjai savivaldybėje.

2. Bendradarbiauja su darbo su jaunimu gatvėje vykdytojais dėl reikalingos informacijos surinkimo, apsisiekimo: padeda atpažinti arba prisideda prie jaunuolių poreikių atpažinimo, statistikos ir kitos reikalingos informacijos surinkimo – vietų, aplinkos, kur galėtų vykti darbas su jaunimu gatvėje, analizės (gyventojų skaičius, vietų skaičius, jaunų žmonių galimas skaičius ir pan.). Remdamasis surinkta informacija, teikia siūlymus dėl darbo su jaunimu gatvėje įgyvendinimo ir plėtros savivaldybėje.

3. Padeda organizuoti paslaugos atsiradimą – ne tik ieškant galimų išteklių ir finansavimo šaltinių, bet ir pristatant darbo su jaunimu gatvėje vykdytojus vietos savivaldai, įvairioms įstaigoms, veikiančioms darbo su jaunimu srityje ir pan. Šiai darbo su jaunimu formai įgyvendinti ypač svarbu bendradarbiauti su kitomis įstaigomis.

Svarbu turėti omeny, kad pirmaisiais metais tam tikri siekiami rodikliai neišvengiamai bus labai žemi: siekiant pokyčio darbo su jaunimu gatvėje srityje, gali prireikti kelerių metų.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Darbo su jaunimu gatvėje vykdymo rekomendacijos](#)

Kita

[Darbo su jaunimu gatvėje praktinis gidas „Mokytis iš gatvės“ \(2015\)](#)

[Darbo su jaunimu įgyvendinimo Lietuvoje situacijos analizė](#)

JAUNIMO INFORMAVIMAS IR KONSULTAVIMAS

Įgyvendinant šią veiklos sritį, ypač išryškėja savivaldybių pagal dydžius skirtumai ir poreikiai, kaip koordinatoriui šią veiklos sritį įgyvendinti kokybiškiau. Išskiriame tris galimų vykdytojų grupes, apibrėžiančias efektyvesnę jaunimo informavimo konsultavimo paslaugų teikimą savivaldybėse:

- a.) Jaunimo informavimo ir konsultavimo centrai – didžiosiose savivaldybėse;
- b.) jaunimo informavimo ir konsultavimo taškai – vidutinio dydžio savivaldybėse;

---

⁸ Jaunimo reikalų departamento direktoriaus 2018 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. 2V-46(1.4) „[Dėl Darbo su jaunimu gatvėje vykdymo rekomendacijų patvirtinimo](#)“

c.) jaunimo reikalų koordinatorius – mažosiose savivaldybėse.

Jaunimo informavimas ir konsultavimas (toliau – JIK) gali būti įvardijamas kaip paslauga, kuria jaunuoliams suteikiama žinių jiems aktualia tema. Kalbant apie darbą su jaunimu, JIK tikslas – užtikrinti objektyvios, kokybiškos, suprantamos ir pilnos informacijos teikimą jauniems žmonėms ir taip padėti susiorientuoti visose jų gyvenimo srityse ir skatinti savarankiškai priimti sprendimus.

JRK, siekdamas užtikrinti jaunimo informavimo ir konsultavimo, atitinkančio [Europos jaunimo informavimo chartijos](#)⁹ nuostatas, paslaugų teikimą savivaldybėje:

1. Atsižvelgiant į savivaldybės dydį ir JŽ poreikį, inicijuoja JIK taško ar centro steigimą savivaldybėje, o taškui ar centrui jau esant – teikia siūlymus ir rekomendacijas kokybiškai veiklai palaikyti.
2. Savivaldybėje nesant JIK taško ar centro, tiesiogiai teikia JŽ aktualią informaciją, konsultuoja jiems rūpimomis temomis, ir / arba nukreipia į kitas reikalingas institucijas ar įstaigas.
3. Bendradarbiauja su nacionaliniu jaunimo informavimo ir konsultavimo tinklo koordinatoriumi (dabar už tai atsakinga Lietuvos jaunimo organizacijų taryba – LiJOT) dėl JIK taškų ar centrų veiklos renkant tam tikrą informaciją, organizuojant su JIK susijusius mokymus ar renginius ir pan.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

[Jaunimo informavimo ir konsultavimo darbuotojų vadovas](#)

[Europos jaunimo informavimo chartija](#)

[Darbo su jaunimu įgyvendinimo Lietuvoje situacijos analizė](#)

DARBAS SU VADOVAIS IR VYKDYTOJAIŠ (SU JAUNIMU DIRBANTYS ASMENYS)

Šioje veiklos srityje išskiriame dvi tikslines grupes, su kuriomis JRK tenka vienaip ar kitaip „apsieiti“. Viena jų – įstaigų / institucijų, teikiančių darbo su jaunimu paslaugas, vadovai, kita – su jaunimu dirbantys asmenys. Tiek su viena, tiek su kita tiksline grupe tenka nemažai dirbti. Tikėtina, kad kai kuriose savivaldybėse darbas su vadovais gali būti ypač komplikotas – tuo atveju, kai įstaigos darbas su jaunimu yra tik viena iš jos veiklos sričių arba vadovai turi atitinkamai susiformavusias pažiūras į jaunimą, ar pan.

Dirbdamas su vadovais, JRK:

1. Turi siekti konstruktyvaus bendradarbiavimo, užtikrinančio darbo su jaunimu vykdymą savivaldybėje, tad tenka pačiam inicijuoti bendravimą ir bendradarbiavimą su įstaigų / organizacijų vadovais. Tam galima organizuoti reguliarius susitikimus darbo su jaunimu situacijai aptarti ir įvertinti, analizuoti darbo su jaunimu formų plėtros galimybes organizacijose. Šiuos susitikimus tikslinga dokumentuoti ir protokolus teikti visiems susitikimų dalyviams.

2. Įtraukti vadovus į JP priemonių planavimo, kompetencijų kėlimo procesą, nepaliekant jų informacijos / situacijos žinojimo užribyje. Taip pat akcentuoti, kad vadovų tikslas yra sudaryti

⁹ Europos jaunimo informavimo chartija, priimta XV Europos jaunimo informavimo ir konsultavimo agentūros (ERYICA) generalinėje asamblėjoje, vykusioje Bratislavoje (Slovakijos Respublika) 2004 m. lapkričio 19 d.

sąlygas savo JD, įgijusiems atitinkamų kompetencijų, jas taikyti jų organizacijose (čia kalbama apie įstaigas, kuriose darbas su jaunimu yra tik viena iš jų vykdomų funkcijų, pvz. kultūros centrus, bibliotekas ar kt.).

Aptariant darbo su JD specifiką, galima išskirti tokias JRK esmines veiklas:

1. Siekdamas kokybiško JD palydėjimo, su jais bendrauja ir bendradarbiauja. Renka informaciją apie JD, palaiko ryšius su JD ir skatina jų tarpusavio komunikaciją, dalydamasis informacija apie JP naujienas, aktualijas, JD galimybes. Taip pat išsiaiškina JD kompetencijų kėlimo poreikį ir lūkesčius. Konsultuojasi su JD dėl darbo su jaunimu priemonių įgyvendinimo savivaldybėje ir jų efektyvumo.

2. Siekdamas sukurti, plėtoti JD tinklą, organizuoja reguliarius susitikimus su JD siekiant efektyvaus darbo su jaunimu užtikrinimo savivaldybėje. Kviesdamas į susitikimus, inicijuoja ir kuria neformalius bendradarbiavimo tinklus darbo su jaunimu klausimams spręsti.

3. Kartą per metus organizuoja bendrą visų savivaldybės JD susitikimą.

4. Pagal [Jaunimo darbuotojo apraše](#)¹⁰ numatytas JD funkcijas identifikuoja JD, dirbančius kitose institucijose ar organizacijose. Identifikavęs JD, užmezga ir palaiko ryšius, įtraukia į su JP susijusių klausimų sprendimą pagal jų kompetencijas. Platesnis specialistų, turinčių vienodą supratimą apie JŽ ir JP, tinklas – kokybiško darbo su jaunimu garantas. Taip pat norisi akcentuoti, kad kuo daugiau išmanančių, suprantančių JP savivaldybėje, tuo didesni reikalavimai keliami ir JRK, o tai – puikus iššūkis ir postūmis judėti į priekį.

5. Reikalingų kompetencijų turintys JD užtikrina kokybišką darbą su jaunimu, tad tikslinga kasmet vykdyti JD poreikio kvalifikacijos kėlimui ir kompetencijų įgijimui monitoringą. JRK numato būdus, leidžiančius surinkti informaciją apie JD turimą kvalifikaciją ar per metus įgytas kompetencijas. Analizuodamas gautą informaciją, JRK gali tikslingai informuoti apie kompetencijų kėlimo galimybes ir pagal poreikį organizuoti kompetencijų kėlimo procesą.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[Jaunimo darbuotojų veiklos aprašas](#)

[Darbuotojų, dirbančių su jaunimu, kompetencijų kėlimo mokymų organizavimo tvarkos aprašas](#)

Kita

[Jaunimo darbuotojų sertifikavimo metodika](#)

[2017 m. Atvirojo darbo su jaunimu gidas: kokybės link](#)

[Darbo su jaunimu įgyvendinimo Lietuvoje situacijos analizė](#)

GEROJI PATIRTIS

JRK inicijuoja savivaldybės tarybos narių susitikimą / vizitą į AJC, kur pristatoma konkreti situacija, aktualizuojamos problemos.

Priemonės, padedančios išlaikyti ryšį ir jausti JD pulsą: reguliarūs susitikimai, įsivertinimai, refleksijos, mokymų, supervizijų poreikio temų aktualizavimas, finansavimo šaltinių paieška. JRK siekiamybė, kad savivaldybėje būtų kuo daugiau darbuotojų – specialistų, turinčių vienodą darbo su jaunimu suvokimą. Būtina

¹⁰ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. A1-208 „Dėl jaunimo darbuotojų veiklos aprašo patvirtinimo“.

vietose inicijuoti JD kompetencijų kėlimo procesą. Rekomenduojama bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis ar institucijomis inicijuoti ar rengti projektų paraiškas gauti finansavimą JD kompetencijų plėtrai. Galimybės: vietos veiklos grupės, neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos, Erasmus+ ir kt. Telšių rajono savivaldybės pavyzdys. Bendradarbiaujant su Telšių rajono vietos veiklos grupe ir Jurbarko vietos veiklos grupe „Nemunas“ buvo įgyvendintas projektas „Patirtinio refleksyviojo mokymo taikymo vietos bendruomenėse metodikos parengimas ir išbandymas“, kurio metu parengta medžiaga „Patirtinio refleksyvaus mokymo taikymo vietos bendruomenėse“. Projekto tikslas – parengti ir išbandyti metodiką, tinkamą lanksčiam patirtinio refleksyviojo mokymo / ugdymo taikymui vietos bendruomenėse dirbant su įvairiomis žmonių grupėmis. Parengiant ir išbandant šią metodiką dalyvavo 15 Jurbarko ir 15 Telšių rajono asmenų (t. y. jaunimo, socialinių, kultūros, sporto darbuotojų), dirbančių su JŽ ir norinčių dirbti bendruomenėse taikant patirtinio mokymosi metodiką.

JAUNIMO SAVANORIŠKA VEIKLA

Nors savanoriška veikla Lietuvoje nėra naujiena, bet JRK vaidmuo įgyvendinant savanorišką veiklą yra inovatyvi, inspiruota ES projektų. 2013 m. patvirtintoje Nacionalinėje jaunimo savanoriškos veiklos programoje¹¹, remiantis ES programos „Erasmus+“ Europos savanorių tarnybos modeliu, numatyta Lietuvoje sukurti ir įgyvendinti jaunimo savanoriškos veiklos modelį. Džiugu, kad tai vyksta vis sparčiau ir kai kuriose savivaldybėse jau taikomas savanoriškos veiklos modelis. Į savanorišką veiklą pradedama žiūrėti kaip į ilgalaikį kokybišką procesą, tačiau savivaldybėse jis dažnai dar vyksta spontaniškai. Organizacijos nėra tinkamai pasirengusios dirbti su savanoriais, pirmiausia dėl gebėjimų ir supratimo stokos, kita vertus, nėra sistemos, kuri leistų organizacijoms pasitikrinti ir apsispręsti, ar jos gali, geba dirbti su savanoriais, ar turi tam žmogiškųjų resursų. Dažnai organizacija apsvarsto, kuo savanoris bus naudingas organizacijai, o kuo ta veikla gali būti naudinga ir reikšminga pačiam savanoriui, pagalvoti pamiršta. Tačiau jau formuojasi savanoriškos veiklos sistema, aktualizuojanti kokybę, ir čia JRK vaidmuo tampa labai reikšmingas.

Išlaikant pagrindinius ankstesnių savanoriškos veiklos modelių principus, jau sukurtas **Jaunimo savanoriškos tarnybos modelis**. Šis modelis aktualus, kai kalbama apie ilgalaikę savanorišką veiklą ir jos metu JŽ įgyjamų kompetencijų pripažinimą, ir įgyvendinamas tik tuo atveju, jeigu veiklą organizuojant dalyvauja savanoris, akredituotos savanorius priimanči (toliau – PO) ir savanorišką veiklą organizuojanti (toliau – SVO) organizacijos, o veiklai įgyvendinti skiriamas finansavimas.

Jaunimo savanoriškos tarnybos modelyje savanoriška veikla apibrėžiama kaip savanorio neatlyginamai atliekama visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanorio ir šios veiklos organizatoriaus susitarimu, kada savanoris ilgesniam laikui (pvz. daugiau kaip 3 mėnesiams) išitraukia į savanori priimančios organizacijos veiklą ir joje daugiau ar mažiau reguliariai dalyvauja. Atsižvelgiant į sutartus įsipareigojimus ir atsakomybes, tarp savanorio, savanorišką veiklą

---

¹¹ LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. A1-73 „Dėl Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos patvirtinimo“

organizuojančios ir savanorių priimančios organizacijos turi būti sudaroma savanoriškos veiklos sutartis. Savanoriškoje veikloje dalyvavęs savanoris gauna savanoriškos tarnybos atlikimą ir jos metu įgytas kompetencijas / pasiekimus patvirtinantį dokumentą.

Organizacijų akreditavimas – tai procesas, kai potencialios PO ir SVO organizacijos yra įvertinamos vadovaujantis JRD numatytais kriterijais ir tvarka. Pvz., PO akreditacija vykdoma remiantis JRD patvirtintu Jaunimo savanorius priimančių organizacijų tvarkos aprašu, kuriame numatyta, kad organizacija, ketinanti priimti savanorius, teikia užpildytą paraišką JRD (forma yra viešai prieinama www.jrd.lt), tada vyksta organizacijos vertinimas, kurį atlieka ekspertas, ir galiausiai priimamas ir patvirtinamas sprendimas dėl akreditacijos suteikimo organizacijai, kuriai taip pat pateikiamos eksperto rekomendacijos dėl savanoriškos veiklos vykdymo ir tobulinimo / vystymo. Organizacijų, kurios buvo akredituotos per projektą „Atrask save“, akreditacija baigiasi 2018 m. rugsėjo 20 d., tuo tarpu pagal naująją tvarką organizacijos akredituojamos 3 metams (pakartotinė akreditacija suteikiama 2 metams). Svarbu atkreipti dėmesį, kad akredituota PO iš esmės gali tapti bet koks LR registruotas ne pelno siekiantis juridinis asmuo (nuo jaunimo organizacijų iki bibliotekų, kultūros namų ar savivaldybės administracijos), tuo tarpu planuojama, kad akredituota SVO organizacija – tik nevyriausybinių organizacija.

Paskutinis svarbus elementas – savanoriškai veiklai įgyvendinti skiriamas finansavimas. Jaunimo savanoriškos tarnybos modelis grindžiamas idėja, kad savanoriui turi būti kompensuojamos savanoriškos veiklos metu patiriamos išlaidos. Savanorio išlaidų kompensavimo administracinius klausimus tvarko SVO organizacija, kuriai finansavimą skiria JRD ir / arba savivaldybė bei kiti rėmėjai.

JRK vaidmuo siekiant kokybiškai įgyvendinti savanorišką veiklą savivaldybėje gali būti aprašomas išskiriant veiklas, susijusias su situacijos stebėseną ir su savanoriškos veiklos kokybės užtikrinimu ir plėtros skatinimu, bei atsižvelgiant į esminius aprašytus savanoriškos veiklos elementus (PO, SVO organizacija, savanoriai ir finansavimas). Pirmiausia JRK:

1. Bendradarbiaudamas su JRD, kaupia ir nuolatos atnaujina turimus duomenis apie akredituotas PO (t. y. tas, kurios jau gali dalyvauti įgyvendinant Jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos modelį).

2. JRK renka, sistemina ir reguliariai atnaujinta duomenis apie potencialias PO (t. y. tas, kurios galėtų būti akredituotos ir ateityje dalyvauti Jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos modelyje).

3. Pagal galimybes sukuria arba inicijuoja, kad būtų sukurta akredituotų (ir ne tik) savanorius priimančių organizacijų duomenų bazė, ir užtikrina, kad informacija būtų nuolat atnaujinama.

4. Bendradarbiaudamas su JRD, kaupia ir nuolatos atnaujina turimą informaciją apie akredituotas SVO organizacijas, kurios jau gali dalyvauti įgyvendinant Jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos modelį ir vykdyti veiklą jų savivaldybėje.

5. JRK identifikuoja nevyriausybines organizacijas, kurios potencialiai galėtų tapti akredituotomis SVO organizacijomis savivaldybėje (t. y. galėtų ateityje dalyvauti Jaunimo savanoriškos veiklos tarnybos modelyje).

6. Bendradarbiaudamas su JRD, PO ir SVO organizacijomis, renka duomenis apie JŽ, kurie atlieka ilgalaikę savanorišką veiklą (t. y. tuos, kurie dalyvauja Jaunimo savanoriškos tarnybos modelyje).

7. Pagal galimybes kaupia informaciją apie potencialius savanorius, pavyzdžiui, kiek JŽ domisi ilgalaike savanoriška veikla, koks yra savanoriškos veiklos savivaldybėje poreikis (pvz., gali inicijuoti apklausas).

Remdamasis turima informacija ir siekdamas jaunimo savanoriškos veiklos plėtros savivaldybėje, JRK taip pat:

8. Kaupia ir skleidžia informaciją apie jaunimo savanoriškos veiklos galimybes, konsultuoja šiais klausimais jaunos žmones ir jaunimo organizacijas.

9. Suteikia pradinę informaciją organizacijai apie savanorių priėmimą, pataria ir konsultuoja rūpimais klausimais, susijusiais su savanoriškos veiklos organizavimu, padeda organizacijai numatyti tolesnes mokymosi galimybes.

10. Organizacijas, galinčias priimti savanorių, motyvuoja akredituotis, inicijuoja metodinius susitikimus, mokymus ir kitus renginius, supažindinančius su savanoriška veikla ir skatinančius prisidėti prie įgyvendinimo. Pagal poreikį į susitikimus gali kviestis savanorišką veiklą įgyvendinančių organizacijų atstovus.

11. Suteikia pagalbą organizacijoms akredituojantis – JRK konsultuoja, tarpininkauja ir padeda organizacijoms, norinčioms akredituotis.

12. Sudaro palankias sąlygas jaunimo savanoriškai veiklai ir / ar jos plėtrai, tai įtraukiant į strateginio planavimo dokumentus, siekiant užtikrinti finansavimą ir savanoriškos veiklos įgyvendinimo tęstinumą.

13. Parengia jaunimo savanoriškos veiklos modelio savivaldybėje aprašą, t.y. savanoriškos veiklos organizavimo savivaldybėje finansavimo arba kofinansavimo konkursą / aprašą arba JŽ savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą, kuris teikiamas tvirtinti savivaldybės tarybai arba administracijos direktoriui.

14. JRK stebi savanoriškos veiklos įgyvendinimo savivaldybėje procesą, teikia pasiūlymus dėl veiklos kokybės gerinimo.

Visų šių veiklų rezultatas – savanoriškos veiklos tradicijų savivaldybėje formavimasis, akredituotos organizacijos, užtikrinančios savanoriškos veiklos vykdymą, užtikrinta savanoriškos veiklos kokybė, tęstinumas bei skatinama plėtra.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Teisės aktai

[LR Savanoriškos veiklos įstatymas](#)

[Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programa](#)

[Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašas](#)

[Jaunimo savanorius priimančių organizacijų akreditavimo tvarkos aprašas](#)

Kita

[Akredituotų jaunimo savanorius priimančių organizacijų sąrašas](#)

[Diskusija apie savanorysę \(video įrašas\)](#)

GEROJI PATIRTIS

Šilalės rajono savivaldybė viena pirmųjų pasitvirtino savanoriškos veiklos įgyvendinimo modelį, kuris leidžia pritraukti daugiau jaunimo į savanorišką veiklą, nes sudaro palankias sąlygas savanoriauti (kompensuojamos tam tikros išlaidos) ir užtikrinti kokybišką savanorysę, suteikiančią savanoriams kompetencijų.

Svarbu atsižvelgiant į savivaldybės situaciją siekti didesnio savanoriškos veiklos supratimo, supažindinti su pagrindiniais savanoriškos veiklos principais, skatinti organizacijas ir įstaigas tapti savanorius priimančiomis organizacijomis, o jaunas žmones - savanoriauti ir pan. Tokios veiklos pavyzdžiai gali būti įvairūs: bendradarbiaujant su savanoriškos veiklos įgyvendinimo patirtį turinčia organizacija Akmenės rajono savivaldybėje organizuotas [seminaras apie savanorišką veiklą, skirtas savivaldybės įstaigų ir organizacijų vadovams, darbuotojams](#), Vilniaus miesto savivaldybės įsteigta viešoji įstaiga, skirta skatinti savanorystę ir neformalųjį ugdymą Vilniaus mieste: <http://savanoriucentras.lt/> ir kt.

Tęstinės veiklos pavyzdys - informacijos jauniems žmonėms apie įvairias savanoriškos veiklos galimybes savivaldybėje sklaida - [Savanorystės skatinimo programa Šakių rajono jaunimui](#).

TARPŽINYBINIS IR TARPSEKTORINIS BENDRADARBIAVIMAS

Jaunimo politika yra horizontalioji politikos sritis, apimanti daugelį sričių: pilietiškumo ugdymą, švietimą, neformalųjį švietimą, darbą ir užimtumą, socialinę ir sveikatos apsaugą ir kt. Todėl ją plėtojant svarbu užtikrinti įvairių žinybų savivaldybėje bendradarbiavimą sprendžiant su jaunimu susijusius klausimus, juos derinti su jaunais žmonėmis ar jaunimui atstovaujančiomis organizacijomis. JRK dažnai tampa pagrindiniu žmogumi, kuriančiu, bandančiu kurti tarpžinybinį tinklą.

Žinoma, kuriant tarpžinybinio bendradarbiavimo (toliau – TŽB) tinklą padeda neformalūs santykiai su administracijos skyrių vadovais ir specialistais, bet ką tik pradėjusiam dirbti JRK koordinatoriui tai gali būti nemenkas iššūkis. Galima pradėti nuo skyrių ir kolegų, kurių viena iš veiklos sričių yra jaunimui skirtos paslaugos (vaiko teisių, švietimo, kultūros, sporto, socialinių reikalų ir kt.), t. y. jei į jų veiklos lauką patenka asmenys nuo 14 iki 29 metų.

Šiuo atveju pagrindinis vaidmuo tenka JRK, kuris, siekdamas jaunų žmonių, kaip tikslinės grupės, pripažinimo kitose viešosiose politikos srityse:

1. Analizuoja kitų politikų (pvz., švietimo, sveikatos) priemones, siekia bendradarbiauti padedant kitų politikų atstovams pasiekti tikslų, susijusių su jaunimu kaip tiksline grupe.

Nebūtinai tai turi atitikti JP priemones, svarbiausia, kad šios priemonės užtikrintų kokybiškas paslaugas jaunimui ir jaunimo dalyvavimą priimančioms sprendimams. Pavyzdžiui, JRK aktualu dirbti su vaikų neformaliojo švietimo arba dienos centrais, siekiant jiems padėti jų politikos srityse. Tačiau teikiant tokią pagalbą reikia nepamiršti, kad JP irgi gali pasiūlyti kitoms politikoms savo priemonių, tokių kaip, pvz., AJE steigimas neformaliojo švietimo įstaigose, mobilusis darbas su jaunimu – jaunimo darbo centruose, arba kompetencijų kėlimas JP srities mokymuose. Šiuo atveju svarbu laikytis principo: „Jeigu nori gauti, turi ir duoti“. Kuriant vaiko gerovės strategiją, visada galima išskirti ir aprašyti paslaugų teikimą paaugliams, kuriant sporto strategiją – nepamiršti jaunimo neformaliojo ugdymo ir t. t. Čia itin svarbu išmanyti tam tikrą sritį, nes tik tada siūlomos priemonės kitų politikų gali būti priimtos palankiai ir natūraliai.

Svarbu paminėti, kad JP turi labai stiprių darbo su paaugliais priemonių ir ši tikslinė grupė egzistuoja ir kitos politikos srityse, kaip viena iš prioritetinių grupių, tad bendradarbiaujant su kitų sričių atstovais, svarbu aiškiai matyti šią tikslinę grupę.

2. Tinkamai atstovauja JŽ interesams savivaldybėje, dalyvaudamas su JP įgyvendinimo sritimis tiesiogiai susijusių savivaldybės sudarytų komisijų darbe, darbo grupių veikloje,

pasitarimuose ir teikia pasiūlymus. JRK iš anksto susipažįsta su darbo grupėse svarstoma medžiaga ir paruošia siūlymus / sprendimus vienais ar kitais klausimais.

Siūlytina kai kuriais klausimais (pagal poreikį) konsultuotis su JD ar JŽ. Atsisakyti požiūrio – „aš geriau žinau, ko jiems reikia“.

Galimos darbo grupės:

- savivaldybės strateginio planavimo darbo grupė;
- vaiko gerovės komisija;
- bendruomenės vaiko teisių apsaugos taryba;
- NVO taryba;
- jaunimo metodinė taryba prie darbo biržos;
- jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komisija ir kt.

Dirbant darbo grupėse, labai svarbu rūpintis ne tik savo srities gerove: daug kartų svarbiau – aiškus indėlis į bendrą darbo grupės rezultatą. Ir net jeigu kartais rezultatai nebus susiję su jaunimo politika, svarbu, kad JP politikos atstovai rodytų proaktyvaus dalyvavimo pavyzdį.

3. JRK taip pat palaiko ryšius ir bendradarbiauja su kaimiškų teritorijų ir miesto vietos veiklos grupėmis (toliau – VVG), esant galimybei JRK tampa VVG grupės savivaldybės atstovu ir valdymo organo nariu.

VVG yra svarbi tiek kaip tarpsektorinio bendradarbiavimo mechanizmas, užtikrinantis savivaldybės, privataus verslo bei vietos bendruomenių bendradarbiavimą, siekiant teritorijos ekonominės ir sociokultūrinės plėtros, gerosios patirties mainų ir bendradarbiavimo su kitomis Lietuvos ir užsienio VVG (kadangi jaunimas kaimo plėtros programose yra prioritetinga tikslinė grupė), tiek ir kaip finansinis krepšelis. Visų VVG strategijų tikslai turi būti skirti socialinės atskirties mažinimui, įtraukties didinimui, naujų darbo vietų kūrimui, pilietinio aktyvumo, savanoriškos veiklos skatinimui ir pan. Kaimiškosios VVG šias strategijas įgyvendina skelbdamos kvietimus teikti atitinkamas paraiškas, kur projektams gali būti skirta nuo kelių tūkstančių iki šimto ir daugiau tūkstančių eurų. VVG yra puikus resursas, kurio pagalba galima finansuoti didesnius, ilgesnės trukmės jaunimo projektus, kurie būtų orientuoti ne į vienkartinio renginio organizavimą, bet į veiksmą, sukuriantį pokytį, kuriantį ir plėtojantį paslaugas jaunimui konkrečioje vietovėje.

4. Inicijuoja ir kuria bendradarbiavimo tinklus. JRK, identifikavęs tam tikrą JŽ problemą (pvz., užimtumo stoka, būsto įsigijimas, didelis jaunų žmonių savižudybių skaičius ar kt.) bei žinodamas žinybų, veikiančių JP lauke situaciją, inicijuoja bendradarbiavimo tinklo kūrimąsi tai problemai spręsti. JRK moderuoja šių tinklų susitikimus: parengia darbotvarkę, sukviečia suinteresuotas šalis, pristato situaciją, pateikia visiems dalyvavusiems protokolą. JRK užtikrina, kad tokie tinklų susitikimai taptų reguliarūs, apibrėžtos trukmės (pvz., iki 2 val.) ir teiktų naudą bendradarbiaujantiems. Taip pat svarbu išbandyti įvairių tokių susitikimų formatą, siūlyti tokius klausimus, kurie tam tikrais atvejais kitoms politikoms svarbesni negu jaunimo politikos sričiai.

5. Bendradarbiauja, palaiko ryšius, tariasi su institucijomis, galinčiomis padėti, konsultuoti JŽ, pavyzdžiui, verslumo, mobilumo ir kitais klausimais (VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“, Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra, ir pan.).

6. JRK gali inicijuoti ir organizuoti bent vieną renginį per metus (forumas, konferencija), skirtą TŽB veiklai pristatyti ir gerinti. Tai gali būti kasmet inicijuojamas / organizuojamas didesnis renginys, skirtas esamai problemai ar situacijai aktualizuoti (pvz., darbo su jaunimu situacijai

savivaldybėje). Tikslas – skleisti žinią apie esamą situaciją ir pateikti siūlymų, įžvalgų, kaip ją keisti. Renginio metu gali būti parengiamos rezoliucijos.

7. JRK pagal poreikį teikia suinteresuotiems asmenims ir institucijoms informaciją apie JP įgyvendinimą savivaldybėje.

Svarbu naudotis jau sukurtomis TŽB priemonėmis, kurios savaime yra skirtos TBŽ stiprinti. Pvz. keturšaliais protokolais, jaunimo problemų sprendimo planais. Šiomis priemonėmis galima naudotis labai tiksliai, siekiant stiprinti bendradarbiavimą tarp įvairių politikų arba tiksliai išvedant kitų politikų atstovus iš komforto zonos.

Vienas iš svarbiausių TŽB įrankių, yra SJRT, kurioje gali būti svarstomi su TŽB veikla susiję klausimai.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

[Tarpžinybinis bendradarbiavimas nacionaliniu lygmeniu jaunimo politikos srityje](#)

[Praktinis vadovas „Tarpžinybinio bendradarbiavimo stiprinimas Jaunimo politikos srityje“](#)

[Integruota jaunimo politikos plėtra \(leidinys\)](#)

Vietos veiklos grupės:

[Vietos veiklos grupių ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimo ir jo galimybių apžvalga](#)

[Kaimiškųjų vietovių vietos veiklos grupių informacija](#)

[Miesto vietos veiklos grupių informacija](#)

GEROJI PATIRTIS

Rekomenduojama patiems inicijuoti, kurti ir moderuoti darbo grupes, tarpžinybinius tinklus aktualiems JP įgyvendinimo klausimams ar problemoms spręsti, pvz. darbo su sunkumus patiriančiais jaunuoliais tarpžinybinį tinklą ar pan. Pateiksiu Telšių rajono savivaldybės pavyzdį. Toks tinklas susiformavo natūraliai, nes neveikė Vaiko gerovės komisijos jaunuoliams skiriamos priemonės. JRK kartu su specialistu, atsakingu už Vaiko gerovės komisijos veiklos koordinavimą, inicijavo organizacijų, į kurias nukreipiami jaunuoliai ir tų įstaigų, iš kurių jie dažniausiai patenka į Vaiko gerovės komisiją, susitikimą (buvo vaikų globos namų, jaunimo mokyklos, socialinių paslaugų, vaiko dienos centrų, vaiko teisių skyriaus, psichologinės, pedagoginės tarnybos atstovai). Susitikime taip pat dalyvavo patyręs jaunimo darbuotojas, dirbantis su tokiais jaunuoliais. Jo vaidmuo – pateikti savo darbo su sunkumus patiriančiais jaunuoliais įžvalgas. Susitikimo tikslas – skatinti institucijų, dirbančių su sunkumus patiriančiais jaunuoliais, bendradarbiavimą gerinant skiriamų priemonių poveikumą jaunuoliams. Per susitikimą išryškėjo darbuotojų kompetencijų stoka, motyvacijos trūkumas. Atsižvelgiant į tai, buvo inicijuotas projektas kompetencijoms šioje srityje didinti. Šis susitikimas paskatino surengti ir kitus susitikimus, kuriuose dalyvaujantys asmenys dalijosi ir aptarė atvejus, susijusius su sunkumus patiriančiais jaunuoliais, buvo numatyti vienokie ar kitokie veiksmai, kuriuos organizacijos įsipareigoja vykdyti. Šiuo metu institucijos vykdo bendrus projektus, organizuojamos stovyklos, kuriose dirbama su sunkumus patiriančiais jaunuoliais. Šis tinklas pamažu išsibėgėja ir vykdo kryptingą, visas bendradarbiaujančias organizacijas tenkinančią veiklą. Viena iš šio tinklo gyvavimo sėkmių – jis sukurtas konkrečiai problemai spręsti ir nereglamentuotas jokiais teisės aktais, įpareigojančiais bendradarbiauti. Apibendrinant galima teigti, kad tokių tinklų kūrimasis ir bendradarbiavimo sėkmė priklauso ir nuo to, kokių pagrindu tinklas yra sukurtas: formaliai – reglamentuojamas teisės aktais (įsakymu ir pan.), ar inspiruotas neformalaus bendravimo / bendradarbiavimo. Pastarasis variantas efektyvesnis, kaip ir minėtame pavyzdyje, nes renkasi tos institucijos, kurios nori pačios vienaip ar kitaip prisidėti prie problemos sprendimo.

Vilniaus mieste buvo sukurta vaiko gerovės plėtros strategija, kurioje atskira dalis buvo skirta paaugliams (dokumentą galima rasti paieškoje adresu: <http://www.vilnius.lt/index.php?22230603245>). Minėta strategija padėjo užtikrinti pastovų finansavimą darbui su jaunimu gatvėje Vilniaus mieste.

JAUNIMO POLITIKOS VEIKLOS SRIČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Šioje dalyje įtrauktos kelios JRK veiklos sritys, kurios apima veiklas, reikalingas arba savaime atsirandančias įgyvendinant kitas JRK veiklos sritis.

Svarbu trumpai aptarti ir jaunimo teisių apsaugos funkcijos finansavimą. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija. Asignavimai skiriami jaunimo koordinatoriaus etatui išlaikyti ir administracinėms funkcijoms vykdyti, konkrečiai: 1) JRK darbo užmokesčiui ir Socialinio draudimo įmokoms; 2) Administracinės išlaidos (darbo vietos išlaikymo, ryšių, komandiruočių, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo išlaidos).

Pagrindinis teisės aktas šiuo klausimu – Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinta Specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodika¹² (ketvirtas skyrius skirtas jaunimo teisių apsaugai), kurioje surašyta beveik viskas, ką koordinatoriai turėtų žinoti (kokios minimalios kategorijos ribos koordinatoriams apmokamos, kokios išlaidos gali būti, kiek gali būti skiriama darbo vietai išlaikyti, komandiruotėms ir pan.). Kiekvienais metais taip pat patvirtinamas tikslinių dotacinių savivaldybių administracijoms paskirstymas – šiame dokumente pateikiama informacija apie kiekvienai savivaldybei skirtos dotacijos dydį (susiję teisės aktai ir pakeitimai pateikiami SADM interneto puslapyje: <https://socmin.lrv.lt/lt/administracine-informacija/lesu-paskirstymas-savivaldybems>).

JRK turėtų domėtis ir sekti, kokia suma skiriama savivaldybei, kaip ji išskirstoma, koks teikiamas lėšų poreikis SADM (pavyzdžiui, kiekvieną ketvirtį pagal patvirtintą formą savivaldybės SADM teikia jaunimo teisių funkcijai įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimo ataskaitą). Svarbu žinoti, jog su jaunimo teisių apsaugos funkcijos finansavimu susijusius klausimus koordinuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

FAKTAIS IR ŽINIOMIS GRĮSTA JAUNIMO POLITIKA

JRK, įgyvendindamas šią sritį, renka ir sistemina duomenis apie savivaldybės teritorijoje gyvenančio jaunimo padėtį, analizuoja JO ir su jaunimu dirbančių organizacijų situaciją, darbo su jaunimu paslaugas, infrastruktūrą, jų plėtrą, savanoriškos veiklos galimybes, įvairių jaunimo tikslinių grupių poreikius. Svarbu užtikrinti, kad įvairios šiose rekomendacijose aprašytos JP priemonės būtų nuolatos analizuojamos skirtingais pjūviais (koks finansavimas yra skiriamas, kiek JŽ dalyvauja įvairiose programose, centruose, ir t. t.).

¹² Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymas [Dėl valstybinėms \(perduotoms savivaldybėms\) funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo](#)

Kuriant jaunimo politiką, grįstą žiniomis ir faktais, reikėtų atkreipti dėmesį, kad:

1. Esamos jaunimo situacijos savo savivaldybėje monitoringas turi būti atliekamas kasmet **pagal tuos pačius vertinimo kriterijus** ir tam tikru periodiškumu.

JRK pagal numatytą Jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėje vertinimo kriterijų sąrašą (9 priedas) kiekvienais metais renka duomenis iš kitų žinybų apie veiklą, prisidedančią prie JP įgyvendinimo savivaldybėje, ir gilinaisi į jų pasiektus rezultatus.

Teminę statistiką (jaunimo / jaunimo politikos statistiką iš kultūros, švietimo, socialinių ir kitų sričių) galima susirinkti iš metinių savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų veiklos ataskaitų, įvairių savivaldybės planavimo dokumentų metinių ataskaitų, rodiklių ataskaitų. Taip pat – įvairių savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų, įgyvendinamų projektų arba projektų, kuriuose savivaldybė ar jai pavaldžios įstaigos yra partneris (-iai), metinių ir galutinių ataskaitų.

2. Rekomenduojama nustatyti aiškius vertinimo rodiklius tiek finansuotose programose, tiek projektuose, tiek biudžetinėse įstaigose.

3. Svarbu užtikrinti objektyvų rodiklių skaičiavimą, tyrimų atlikimą.

4. Rekomenduojama, kad būtų atliekami taikomieji tyrimai ir analizės siekiant gauti naujų žinių ir jas praktiškai taikyti kuriant konkrečius JP įgyvendinimo įrankius arba sprendžiant problemas (pvz., kaip plėsti darbą su jaunimu, ar tinkamas mokyklų infrastruktūros prieinamumas ir t.t.).

Galimas variantas – rinkti informaciją apie savivaldybės ir jai pavaldžių biudžetinių įstaigų, NVO kitų juridinių asmenų atliktus tyrimus, apklausas, studijas apie savivaldybės teritorijoje gyvenantį jaunimą arba atskiras jaunimo amžiaus ar socialines grupes (moksleiviai, bedarbiai, ir pan.), gautus rezultatus sisteminti, atlikti surinktų duomenų analizę. Labai svarbu įvertinti, kaip atlikti minėti tyrimai ir analizės, kaip buvo surinkti duomenys, ar jais tikrai galima remtis ir naudoti vertinant esamą situaciją, rengiant tam tikras priemones, teikiant siūlymus dėl JŽ problemų sprendimo ir pan. Tyrimams atlikti galima pasitelkti, kreiptis į aukštąsias mokyklas (kolegijas arba universitetus), socialinių mokslų studijų dėstytojus ir studentus. Siūloma pasirašyti bendradarbiavimo sutartis tarp aukštųjų mokyklų ir savivaldybės administracijos. Savivaldybės gali kurti kitus bendradarbiavimo mechanizmus, pvz., įsteigti stipendijas už geriausius tyrimus / studijas / mokslinius darbus atitinkamoje srityje – tuo pačiu tai galėtų būti įrankiu, leidžiančiu veiksmingai paremti iš savivaldybės kilusius studentus mainais už savivaldybei reikalingą darbą.

5. Priklausomai nuo situacijos ir poreikio, JRK taip pat gali teikti pasiūlymus savivaldybei, įstaigoms ar organizacijoms, kad atliekant savivaldybės gyventojų ar atskirų socialinių grupių apklausas, studijas, kitus tyrimus, būtų išskirta ir jaunimo amžiaus grupė ar tam tikri vertinimo rodikliai.

6. Galimas variantas – vykdyti neformaliojo ugdymo programas, kurių metu galima surinkti JŽ nuomonę ir tuo pačiu įtraukti juos į sprendimų priėmimą. Siūloma naudoti ir struktūrinio dialogo elementus.

7. Jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo metodika ir jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo aprašas gali būti naudojamas kaip įrankis, siekiant įsivertinti jaunimo politikos situaciją vietos lygmeniu bei skatinant žiniomis ir faktais grįstų sprendimų, veiklos planų, strategijų kūrimą, tačiau prieš atliekant šį vertinimą rekomenduojama išanalizuoti jo svarbą, įtaką, naudą savivaldybėje vykstantiems procesams, įvertinti išvadų ir rekomendacijų įgyvendinimo galimybes, kitus aktualius aspektus.

Įgyvendinant faktais ir žiniomis grįstą jaunimo politiką, svarbu nebijoti įvairių tyrimų arba analizių rezultatų, kurie tam tikrais atvejais gali nesutapti su jūsų arba savivaldybės atstovų nuomone. Kitu atveju politikos formavimas bus grįstas nuostatomis ir subjektyvia nuomone, o tai yra nesisteminis ir pavojingas požiūris.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

Jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėje vertinimo kriterijų sąrašas (7 priedas)

[Jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo metodika ir jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo aprašas.](#)

[Metodika, reikalinga jaunimo problematikos tyrimams savivaldybėse atlikti](#)

[Nacionalinė jaunimo organizacijų veiklos kokybės gerinimo metodika](#)

[Jaunimo organizacijų veiklos kokybės vertinimo klausimynas](#)

[Kompleksinės pagalbos priemonės neorganizuotam jaunimui](#)

[Rekomendacijos dėl duomenų apie neaktyvius JŽ savivaldybėse rinkimo ir ataskaitų teikimo](#)

[2004–2014 m. jaunimo ir jaunimo politikos apžvalga](#)

GEROJI PATIRTIS

Inicijuojamos ir atliekamos įvairios galimybių studijos, pvz., atvirojo darbo su jaunimu plėtrai (pvz., [Šiaulių rajono savivaldybėje](#), [Vilniaus miesto savivaldybėje](#)), jaunimo situacijos tyrimai (pvz., [Klaipėdos miesto savivaldybėje](#)).

Taip pat kuriami jaunimo žemėlapiai, kuriuose pateikiama informacija apie savivaldybėje veikiančias jaunimo, su jaunimu dirbančias organizacijas, karjeros centrus, neformaliojo švietimo įstaigas, vaikų dienos centrus ir kt. (pvz., [Kauno miesto savivaldybėje](#), [Vilniaus miesto savivaldybėje](#)).

JAUNIMO POLITIKOS PRIEMONIŲ PROGRAMAVIMAS

Rengiant ilgalaikius dokumentus, planuojant priemones svarbu atlikti jaunimo situacijos, socialinės erdvės analizes ir turėti faktais ir žiniomis grįstą pagrindą, pagal kurį būtų galima rinktis JP priemones. Socialinės erdvės analizę plačiau aptarsime gerosios patirties skyriuje. Kitas labai svarbus aspektas šioje veiklos srityje – JP priemonių įgyvendinimo pokyčių analizė, leidžianti kokybiškai ir efektyviai įgyvendinti JP savivaldybėje. Tam svarbu numatyti pamatuojamus rodiklius arba turėti atitinkamus instrumentus, leidžiančius išmatuoti pokytį.

Siekdamas, kad JP priemonės būtų orientuotos į JŽ poreikius bei interesus ir aplinką, JRK:

1. Sistemiškai planuoja JP įgyvendinimo savivaldybėje priemones. Šiuo atveju svarbu, kad atsirastų sisteminis, pasikartojantis planavimas, o ne tik spontaniškai rengiami planai ar priemonės. JRK, analizuodamas esamą situaciją, JŽ poreikius, planuoja JP įgyvendinimo priemones savivaldybėje ir teikia SJRT svarstymui. Į planavimo procesą įtraukia JŽ ir kuo įvairesnių sričių atstovus, susijusius su JP (pvz., statybos, urbanistikos skyriaus, architektūros specialistų ir pan.). Įvairių sričių atstovų dalyvavimas planuojant sudaro sąlygas, kad priimti sprendimai tampa visiems dalyviams suprantami ir priimtini, tad juos dažnai lengviau ir kokybiškiau įgyvendinti.

2. Užtikrinant planavimo kultūros formavimąsi, JRK planuoja savo ir su JRD suderina metines veiklos užduotis. Svarbu atsižvelgti į nacionalinius ir savivaldybės JP prioritetus.

3. Analizuodamas esamą jaunimo situaciją, JŽ poreikius ir atsižvelgdamas į nacionalinius, miesto ir rajono vietos veiklos grupių, regiono plėtros, integruotos teritorijos vystymo programos ir kitus strateginio planavimo dokumentus ir juose numatytus veiksmus, susijusius su jaunimo politika, teikia pasiūlymus, suderintus su SJRT, dėl JP priemonių įgyvendinimo ilgalaikiam savivaldybės strateginiam plėtros planui (iki 10-ies metų).

4. Analizuoja ir vertina JP įgyvendinimo priemonių pasiektus rezultatus ir rodiklius. JRK, planuodamas JP priemones, susikuria ir instrumentus, kaip bus pamatuotas JP priemonių rezultatas. Tai yra grįžtamasis ryšys, leisiantis pažiūrėti, kokių pokyčių įvyko įgyvendinus vieną ar kitą priemonę. Rekomenduojama, kad grįžtamasis ryšys, įšivertinimas būtų dokumentuojamas, t. y., pateikiami įvairūs klausimynai, kuriuos užpildytų tiek paslaugos teikėjas, tiek gavėjas, anketos individualiam įšivertinimui, jaunimo grupės, atvirojo darbo su jaunimu ir kitų veiklų įšivertinimams.

5. Teikia pastabas savivaldybės teisės aktams, planavimo dokumentams, siekiant įtraukti jaunimą kaip tikslinę grupę į kitas politikas. Šiuo atveju svarbu akcentuoti, kad siekiama optimizuoti savivaldybės išteklius ir efektyviai išnaudoti sukurtą infrastruktūrą JP tikslams įgyvendinti. JRK dažnai kviečiamas ir dalyvauja įvairiose tarpžinybinėse darbo grupėse, kuriose atstovauja JŽ interesus ir teikia pasiūlymus atsižvelgdamas į esamą JŽ situaciją ir jų poreikius. Šiuo atveju labai svarbu, kad darbo grupėse dalyvautų pats JRK, o ne jį atstovautų skyrių vedėjai (aktualu tiems, kurie priklauso/pavaldūs skyriams) ar kolegos iš to paties skyriaus. Motyvuojama tuo, kad JRK išmano jaunimo situaciją, žino ir atstovauja JŽ interesus pagal pareigybėse numatytas funkcijas.

Siektina savivaldybėse turėti atskirą trimetę programą, skirtą JP įgyvendinti ir integruoti į strateginį savivaldybės veiklos planą. Savivaldybėse, kuriose neįmanoma atskira JP įgyvendinimo programa, rekomenduojama į esamas programas įtraukti JP priemones kaip vieną tikslų ir (arba) uždavinių. Patvirtinusiems trimetį savivaldybės jaunimo problemų sprendimo planą, rekomenduojama jį transformuoti / integruoti į Jaunimo politikos įgyvendinimo programą. Taip pat manoma, kad (atsižvelgiant į savivaldybių specifiką) parengtos JP įgyvendinimo programos galėtų pakeisti savivaldybėse vis dar galiojančias, bet nebeaktualias JP koncepcijas.

Įrankiai, užtikrinantys JRK pagalbą įgyvendinant šią sritį

[Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų planas](#)

[Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijos](#)

[Integruota jaunimo politikos plėtra \(leidinys\)](#)

GEROJI PATIRTIS

Rengiant ilgalaikius dokumentus, planuojant priemones svarbu atlikti ne tik jaunimo situacijos analizę, bet ir jų socialinės erdvės analizę ir į tai atsižvelgti. Šiuo atveju socialinė erdvė būtų kaip tam tikra teritorija, kuri apibrėžiama pagal natūralias teritorines ribas (upė, geležinkelis, kelias ir kt.). Pvz., jeigu per miestą teka upė ir dalija ją į dvi dalis, būtų dvi socialinės erdvės: viena – vienoje upės pusėje, antroji – kitoje upės pusėje. Socialinės erdvės gali būti apibrėžiamos ir pagal kitus kriterijus: geografinę, socialinę, transporto ir kt. padėtis.

Taip pat pateikiame Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos patvirtintą [Jaunimo politikos įgyvendinimo programą](#), kurioje numatyti planuojami įgyvendinti tikslai, uždaviniai, priemonės ir siektini rodikliai.

Informacijos viešinimo srityje JRK numatomas vaidmuo – užtikrinti, kad visi suinteresuotieji (JŽ, JD ir kt.) gautų išsamią, objektyvią, suprantamą ir patikimą informaciją jiems rūpimais klausimais. Siektina, kad JRK viešinama informacija būtų lengvai pasiekama, operatyviai atnaujinama.

Įgyvendindamas šią veiklos sritį, JRK:

1. Kaupia ir skleidžia informaciją apie jaunimo veiklos galimybes, konsultuoja šiais klausimais JŽ ir JO. Sistemingai peržiūri aktualiausią informaciją, susijusią su JŽ galimybėmis. Pagal poreikį ir tematiką informuoja suinteresuotuosius.

2. Administruoja oficialią savivaldybės internetinės svetainės informacinę dalį JAUNIMAS. Reguliariai atnaujina ir tinkamai teikia aktualią, su JP susijusią informaciją.

Siūlomas skelbiamos informacijos turinys apimtų:

- NAUJIENOS, aktualios JŽ, JO
- JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIUS (kontaktai, kada ir kaip pasiekiamas)
- JAUNIMO REIKALŲ TARYBA:
  - JRT nariai ir jų kontaktai
  - JRT metinis planas
  - JRT posėdžių darbotvarkės
  - JRT protokolai
  - JRT ataskaitos
- ATVIRASIS / MOBILUSIS / DARBAS SU JAUNIMU GATVĖJE
- JAUNIMO INFORMAVIMAS IR KONSULTAVIMAS
- JAUNIMO IR SU JAUNIMU DIRBANČIOS ORGANIZACIJOS, NEFORMALIOS GRUPĖS, MOKINIŲ, STUDENTŲ SAVIVALDOS
  - Teikiamos paslaugos, darbo grafikas, kontaktai (*Facebook* profilis, el. paštas ir pan.),
- FINANSAVIMO GALIMYBĖS (konkursai, programos, vertinimo procedūros ir pan.)

GEROJI PATIRTIS

Pateikiant informaciją savivaldybės internetiniame puslapyje, turėtų būti išlaikoma aiški struktūra (t. y. lengva suprasti, kurioje vietoje ieškoti reikiamos informacijos), taip pat svarbu, jog būtų galima rasti ir naujausią, ir kelių metų senumo informaciją (pvz., naujai paskelbto jaunimo projektų finansavimo dokumentus ir ankstesnių metų SJRT veiklos ataskaitas). Keletas skirtingų pavyzdžių, kaip pateikiama informacija savivaldybių internetinėse svetainėse: [Biržų rajono](#), [Utenos rajono](#), [Vilniaus miesto](#).

(Regioninės jaunimo organizacijų tarybos (RJOT) jaunimo atstovų delegavimo į Savivaldybės jaunimo reikalų tarybą rašto pavyzdinė forma)

_____ jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“
(juridinio asmens kodas, adresas, kontaktinė informacija)

2018- - Nr.

_____ savivaldybės tarybai

Adresas

DĖL _____ SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS DELEGATŲ

_____ jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“ Visuotinio narių susirinkimo, vykusio ____ m. _____ mėn. ____ d., priimtu sprendimu ir remiantis _____ savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatų, patvirtintų _____ savivaldybės tarybos 20 ____ m. _____ mėn. ____ d., sprendimu Nr. _____, _____ straipsniu, deleguoja:

Eil. Nr.	Deleguojamo asmens vardas ir pavardė	Keičiamo asmens vardas ir pavardė

Visas deleguojamų asmenų sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Deleguojamas iki	El. paštas	Tel. Nr.

Pirmininkas

_____
(Vardas, pavardė)

_____
(parašas)

JAUNIMO ATSTOVŲ RINKIMŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo atstovų rinkimų organizavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato savivaldybės jaunimo reikalų tarybos (toliau – SJRT) jaunimo atstovų rinkimų (toliau – jaunimo atstovų rinkimai) tvarką. SJRT jaunimo atstovai renkami viešo visuotinio jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių ir (ar) studentų savivaldų atstovų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, susirinkimo (toliau – visuotinis susirinkimas) metu.
2. Renkamų SJRT jaunimo atstovų skaičius numatytas SJRT nuostatuose.
3. SJRT jaunimo atstovai renkami dviejų metų kadencijai. Jaunimo atstovai SJRT dirba visuomeniniais pagrindais.
4. Už jaunimo atstovų rinkimų organizavimą atsakingas savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius (toliau – JRK).
5. Jaunimo atstovų rinkimai organizuojami ne vėliau kaip po mėnesio pasibaigus SJRT kadencijai. Jaunimo atstovų rinkimų datą skelbia JRK.
6. Šis aprašas reglamentuojamas LR Jaunimo politikos pagrindų įstatymu, SJRT nuostatais.

II SKYRIUS KANDIDATAI Į SJRT JAUNIMO ATSTOVUS

7. Kandidatus (14-29 m. amžiaus) į SJRT jaunimo atstovus gali siūlyti jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, mokinių ir (ar) studentų savivaldos, veikiančios savivaldybės teritorijoje, iš savo narių arba kandidatais (14-29 m. amžiaus) gali save išsikelti pavieniai asmenys. Kandidatų į SJRT jaunimo atstovus skaičius neribojamas.
8. Kandidatų į SJRT jaunimo atstovus registracija prasideda ne vėliau kaip likus 14 darbo dienų iki jaunimo atstovų rinkimų ir baigiasi likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki rinkimų. Registracijos metu kiekvienas kandidatas pateikia užpildytą kandidato į SJRT jaunimo atstovus anketą (1 priedas), prideda trumpą motyvaciją ir mažiausiai vieną rekomendaciją iš jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, mokinių ir (ar) studentų savivaldos, veikiančios savivaldybės teritorijoje.
9. Nuolat atnaujinamas kandidatų į jaunimo atstovus SJRT sąrašas (kandidato vardas, pavardė, amžius ir atstovaujama organizacija (jeigu tokia yra)) bei jų pateikta motyvacija ir rekomendacija (-os) tapti SJRT nariu yra viešai skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje ir kitose pasirinktose visuomenės informavimo priemonėse. Visi kandidatai į SJRT jaunimo atstovus turi būti viešai paskelbti ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki jaunimo atstovų rinkimų.

III SKYRIUS JAUNIMO ATSTOVŲ RINKIMAI

10. Jaunimo atstovų rinkimų data skelbiama ne vėliau kaip likus 14 darbo dienų iki rinkimų dienos. Informacija apie jaunimo atstovų rinkimus ir organizuojamą visuotinį susirinkimą yra viešai skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje ir kitose pasirinktose visuomenės informavimo priemonėse.

11. Apie jaunimo atstovų rinkimus JRK informuoja ir kviečia dalyvauti savivaldybėje veikiančias jaunimo organizacijas, su jaunimu dirbančias organizacijas, mokinių ir (ar) studentų savivaldas elektroniniu paštu ir kitomis reikalingomis priemonėmis bei būdais.

12. Visuotinio susirinkimo skelbime / informacijoje turi būti nurodyta susirinkimo vieta, laikas, preliminari darbotvarkė, kandidatų į jaunimo atstovus SJRT ir visuotinio susirinkimo dalyvių registravimosi tvarka bei terminai.

13. Visuotiniame susirinkime dalyvauja ir sprendžiamojo balso teisę turi vienas atstovas iš kiekvienos jaunimo organizacijos, su jaunimu dirbančios organizacijos, mokinių ir (ar) studentų savivaldos, veikiančios savivaldybės teritorijoje. Apie savo dalyvavimą visuotiniame susirinkime kiekviena organizacija / savivalda turi pranešti JRK ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki visuotinio susirinkimo. Atstovas į visuotinį susirinkimą deleguojamas pateikiant delegavimo raštą, kuriame turi būti nurodyta deleguojamo asmens vardas, pavardė, einamos pareigos organizacijoje / savivaldoje ir kontaktinė informacija. Delegavimo raštas turi būti pasirašytas organizacijos / savivaldos vadovo ar jo įgalioto asmens pridedant įgaliojimo kopiją.

14. Visuotiniame susirinkime dalyvaujančių organizacijų ir savivaldų sąrašas turi būti skelbiamas Savivaldybės interneto puslapyje ir kitose pasirinktose visuomenės informavimo priemonėse ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki rinkimų.

15. Prieš visuotinio susirinkimo pradžią rengiama dalyvių registracija.

16. Visuotinio susirinkimo pradžioje tvirtinama darbotvarkė, tada išrenkamas visuotinio susirinkimo pirmininkas. Visuotinio susirinkimo sekretoriaus funkcijas atlieka JRK.

17. Visuotinis susirinkimas yra protokoluojamas.

18. Visuotinio susirinkimo metu išrenkama balsų skaičiavimo komisija, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 nariai ir kuri iš savo narių paprasta balsų dauguma išsirenka balsų skaičiavimo komisijos pirmininką. Kol neišrinkta balsų skaičiavimo komisija, balsus skaičiuoja visuotinio susirinkimo pirmininkas.

19. Visuotinio susirinkimo pirmininkas paskelbia kandidatų į SJRT jaunimo atstovus sąrašą. Kiekvienas kandidatas (abėcėlės tvarka pagal pavardę) prisistato iki 5 min. Kiekvienas susirinkimo dalyvis turi teisę užduoti po du klausimus kiekvienam iš kandidatų.

20. Jaunimo atstovai į SJRT visuotiniame susirinkime renkami slaptu balsavimu.

21. Prieš pradėdant balsavimą, balsų skaičiavimo komisija remdamasi visuotinio susirinkimo dalyvių registracijos sąrašu patikrina, ar yra kvorumas.

22. Paskelbus balsavimo pradžią, deleguotiems jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančios organizacijų, mokinių ir (ar) studentų savivaldų atstovams išduodami iš anksto parengti slapto balsavimo biuleteniai (2 priedas). Balsavimo biuleteniai išduodami tik tiems organizacijų / savivaldų asmenims, kurių dalyvavimas visuotiniame susirinkime yra patvirtintas delegavimo raštu. Jeigu organizacija / savivalda iki visuotinio susirinkimo pradžios nepateikė delegavimo rašto, balsavimo biuletenis gali būti išduotas tik organizacijos / savivaldos vadovui. Vienam organizacijos / savivaldos atstovui gali būti išduodamas tik vienas balsavimo biuletenis.

23. Į balsavimo patalpą užeina tik po vieną susirinkimo dalyvį.

24. Visuotinio susirinkimo dalyviai renka tiek jaunimo atstovų, kiek reglamentuoja SJRT nuostatai, balsuodami už balsavimo biuletenyje nurodytus kandidatus, pažymint ties pasirinktais kandidatais. Balsuojama ne daugiau kaip už tiek kandidatų, kiek yra renkamų SJRT jaunimo atstovų. Biuletenis su atžymomis įmetamas į balsadėžę.

25. Pasibaigus slaptam balsavimui, balsų skaičiavimo komisija suveda balsavimo rezultatus. Balsų skaičiavimo komisijos pirmininkas paskelbia rezultatus visuotiniam susirinkimui ir slapto balsavimo balsų rezultatų nustatymo protokolą (3 priedas) perduoda visuotinio susirinkimo pirmininkui.

26. Išrinktais į SJRT jaunimo atstovais laikomi tie kandidatai, kurie surinko daugiausia balsų. Jeigu keli kandidatai surenka vienodą skaičių balsų ir tai lemia, kuris kandidatas turi tapti SJRT jaunimo atstovu, organizuojamas papildomas slaptas balsavimas, kurio metu balsuojama tik už kandidatus, surinkusius vienodą skaičių balsų.

27. Jaunimo atstovų rinkimų rezultatai įforminami visuotinio susirinkimo protokolu, kurį pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius. Visuotinio susirinkimo protokolas pateikiamas JRK ir saugomas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Jaunimo atstovų rinkimai laikomi įvykusiais, jeigu visuotiniame susirinkime dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 apie savo dalyvavimą pranešusių ir savo atstovą balsavimui delegavusių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių ir (ar) studentų savivaldų, veikiančių savivaldybės teritorijoje.

29. Neįvykus jaunimo atstovų rinkimams, pakartotiniai rinkimai organizuojami ne vėliau kaip po 2 savaičių.

30. SJRT nario, jaunimo atstovo, įgaliojimai nutrūksta, jeigu SJRT narys nebegali toliau eiti SJRT nario, jaunimo atstovo, pareigų arba atsistatydina savo noru anksčiau negu pasibaigia jo kadencija SJRT.

31. Nutrūkus SJRT nario, jaunimo atstovo, įgaliojimams, jo vietą užima daugiausia balsų visuotinio susirinkimo metu surinkęs, tačiau į SJRT nepatekęs kandidatas. Jeigu tokio kandidato nėra arba kandidatas atsisako tapti SJRT nariu, organizuojami pakartotiniai jaunimo atstovų rinkimai.

**(pavyzdinė Kandidato į savivaldybės jaunimo reikalų tarybos jaunimo atstovus registracijos
anketos forma)**

KANDIDATO Į _____ SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS
JAUNIMO ATSTOVUS
REGISTRACIJOS ANKETA

Kandidato duomenys	
Vardas, pavardė	
Gimimo data	
Atstovaujama organizacija / savivalda	<i>(prašome nurodyti pilną vienos jaunimo organizacijos, su jaunu dirbančios organizacijos, mokinių ar studentų savivaldos pavadinimą arba nurodyti, jog tokios organizacijos / savivaldos nėra)</i>
Kontaktinė informacija	<i>(el. pašto adresas ir tel. numeris)</i>

Kartu su užpildyta ir pasirašyta registracijos anketa pridedama:

1. Trumpa motyvacija tapti savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nariu, jaunimo atstovu (iki 1 A4 formato lapo apimties).
2. Mažiausiai vienos jaunimo organizacijos, su jaunu dirbančios organizacijos, mokinių ir (ar) studentų savivaldos rekomendacija dėl tapimo savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nariu, jaunimo atstovu.

_____
(anketos užpildymo data)

_____
(parašas)

PASTBA: Kandidato pateikti duomenys raikalingi ir bus naudojami tik jaunimo atstovų į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą rinkimams organizuoti. Viešai bus skelbiami šie kandidato pateikti duomenys: vardas, pavardė, amžius, atstovaujama organizacija / savivalda, pateikta motyvacija ir rekomendacija (-os) dalyvauti rinkimuose.

(Slapto balsavimo biuletenio pavyzdinė forma)

JAUNIMO ATSTOVŲ Į
_____ SAVIVALDYBĖS JAUNIMO
REIKALŲ TARYBĄ RINKIMAI

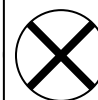
Data

BALSAVIMO BIULETENIS

PAŽYMĖKITE NE DAUGIAU KAIP

(įrašyti skaičių) KANDIDATUS

ŽYMĖJIMO
PAVYZDYS

VARDENIS PAVARDENIS	☐
VARDENĖ PAVARDENĖ	☐
<i>(įrašyti visus kandidatus)</i>	☐
	☐
	☐

(Slapto balsavimo balsų skaičiavimo komisijos protokolo pavyzdinė forma)

**JAUNIMO ATSTOVŲ Į _____ SAVIVALDYBĖS
JAUNIMO REIKALŲ TARYBĄ RINKIMŲ
BALSŲ SKAIČIAVIMO KOMISIJOS PROTOKOLAS**

201....m. ....d. Nr.

(vieta)

Balsų skaičiavimo komisijos posėdis įvyko _____
(data)

Balsų skaičiavimo komisijos pirmininkas _____

Balsų skaičiavimo komisijos nariai: _____

_____

1. Dėl jaunimo atstovų rinkimų į Savivaldybės jaunimo reikalų tarybą:

1.1. Dėl kandidato Vardenio, Pavardenio išrinkimo Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nariu;

1.2. Dėl kandidato.....

2. Įteikta balsavimo biuletenių _____

3. Gauta balsavimo biuletenių _____, iš jų negaliojantys _____

4. Balsavimo rezultatai:

Eil. Nr.	Kandidatas	Balsavimo rezultatai (nurodoma skaičiumi ir žodžiu)	Reitingavimas, pagal surinktų balsų skaičių	Balsavimo išvada (nurodoma, išrinktas ar neišrinktas)
1.	Vardenis, Pavardenis	Surinktas balsų skaičius.....	Pvz., 2	
2.	Vardenis, Pavardenis	Surinktas balsų skaičius.....	Pvz., 1	

Komisijos pirmininkas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Komisijos nariai

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatų pavyzdinė forma)

PATVIRTINTA:

_____ savivaldybės tarybos

20__m._____d. sprendimu Nr. _____

XXXXXXXXXX SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS NUOSTATAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. XXXXXXXX savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato XXXXXXXX savivaldybės jaunimo reikalų tarybos tikslus ir funkcijas, teises, sudėtį bei darbo organizavimo tvarką.

2. XXXXXXXX savivaldybės jaunimo reikalų taryba (toliau – Jaunimo taryba) yra visuomeniniais pagrindais prie Savivaldybės tarybos veikiantis kolegialus organas, turintis nuolatinės ar laikinosios komisijos statusą, įsteigtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu ir Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu bei Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu.

3. Jaunimo taryba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

4. Jaunimo taryba sudaroma Savivaldybės tarybos sprendimu Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui.

5. Jaunimo tarybos nuostatai tvirtinami Savivaldybės tarybos sprendimu.

JAUNIMO TARYBOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

6. Jaunimo tarybos tikslai yra šie:

6.1. bendradarbiaujant su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi, padėti įgyvendinti savivaldybės funkcijas jaunimo politikos įgyvendinimo srityse, numatytose Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme bei kituose teisės aktuose;

6.2. koordinuoti savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimą;

6.3. užtikrinti jaunų žmonių dalyvavimą, sprendžiant savivaldybės jaunimo politikos klausimus;

6.4. stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės institucijų ar įstaigų ir jaunimo bei su jaunu dirbančių organizacijų.

7. Jaunimo taryba numatytų tikslų siekia, įgyvendindama šias funkcijas:

7.1. renka ir analizuoja informaciją apie jaunimo politikos įgyvendinimą savivaldybės institucijose bei įstaigose, kitą informaciją, susijusią su jaunimu, teikia siūlymus ir rekomendacijas

Savivaldybės tarybai, jos komitetams ar komisijoms, Savivaldybės administracijai bei kitoms institucijoms, susijusioms su jaunimo politikos įgyvendinimu;

7.2. teikia pasiūlymus Savivaldybės tarybai dėl jaunimo politikos plėtros krypčių;

7.3. inicijuoja savivaldybės jaunimo politikos padėties, jaunimo poreikių tyrimus ir jaunimo politikos kokybės vertinimą;

7.4. teikia pasiūlymus savivaldybės institucijoms ir įstaigoms, dirbančioms su jaunimu, dėl jaunimo politikai įgyvendinti skirtų programų turinio, projektų finansavimo dydžio ir tvarkos;

7.5. analizuoja užsienio valstybių patirtį, sprendžiant jaunimo politikos klausimus, ir teikia pasiūlymus ir rekomendacijas Savivaldybės tarybai dėl bendradarbiavimo galimybių su užsienio šalių institucijomis;

7.6. teikia pasiūlymus dėl jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės strategiją, dalyvauja rengiant Savivaldybės jaunimo politikos strategiją;

7.7. ne rečiau kaip kartą per metus teikia savo veiklos ataskaitą Savivaldybės tarybai.

JAUNIMO TARYBOS TEISĖS

8. Jaunimo taryba turi šias teises:

8.1. gauti iš savivaldybės institucijų ir įstaigų informaciją, kurios reikia Jaunimo tarybos funkcijoms atlikti;

8.2. kvieisti į Jaunimo tarybos posėdžius Savivaldybės tarybos narius, Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, specialistus (ekspertus), prašyti pateikti išvadas, informaciją, susijusią su jaunimo politika;

8.3. dalyvauti Savivaldybės tarybos, jos komitetų ar komisijų posėdžiuose, kuriuose sprendžiami jaunimo politikos aktualūs klausimai.

9. Jaunimo taryba gali turėti kitų teisių, nustatytų kituose teisės aktuose.

JAUNIMO TARYBOS SUDĖTIS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

Jaunimo taryba lygiateisės partnerystės pagrindu sudaroma iš XXXXX narių:

10.1. XXXXXX narius deleguoja savivaldybės institucijos, iš jų XXXXXX atstovus deleguoja Savivaldybės administracija ir XXXXXXXX atstovus deleguoja Savivaldybės taryba iš savo narių.

10.2. XXXXX nariai deleguojami XXXXXXXX savivaldybės regioninės jaunimo organizacijų tarybos (RJOT) teikimu

ARBA nesant savivaldybės jaunimo organizacijų tarybos ar jai nedelegavus atstovų

10.3. XXXXX nariai išrenkami ir deleguojami viešo visuotinio jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių ir (ar) studentų savivaldų atstovų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, susirinkime.

11. Tarybos sudėtį Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui tvirtina Savivaldybės taryba.

12. Jaunimo reikalų tarybos pirmininką ir pavaduotoją išrenka Jaunimo reikalų tarybos nariai pirmo posėdžio metu. Jaunimo reikalų tarybos pirmininku išrinkus savivaldybės institucijos ar įstaigos atstovą, Jaunimo reikalų tarybos pirmininko pavaduotoju turi būti išrinktas jaunimo organizacijų atstovas. Jaunimo tarybos pirmininku išrinkus jaunimo organizacijų atstovą, Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotoju turi būti išrinktas savivaldybės institucijos ar įstaigos atstovas.

13. Jaunimo tarybos nario įgaliojimai nutrūksta, jeigu:
  - 13.1. Jaunimo tarybos narys atsistatydina savo noru anksčiau negu pasibaigia Jaunimo tarybos kadencija;
  - 13.2. jei nutrūksta jo darbo (tarnybos) santykiai atstovaujamoje savivaldybės institucijoje ar įstaigoje;
  - 13.3. jei jis atšaukiamas jį delegavusios institucijos iniciatyva.
14. Savivaldybės tarybos sprendimu į Jaunimo tarybos nario, kurio įgaliojimai nutrūko, vietą Jaunimo taryboje skiriamas kitas asmuo.
15. Jaunimo taryba darbą organizuoja, vadovaudamasi Jaunimo tarybos darbo reglamentu, kurį pasitvirtina posėdžio metu. Jaunimo tarybos darbo forma yra posėdžiai. Tarybos posėdžius šaukia ir jiems pirmininkauja Jaunimo tarybos pirmininkas, jo nesant – Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotojas.
16. Jaunimo tarybos posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė Jaunimo tarybos narių.
17. Jaunimo tarybos posėdžius techniškai aptarnauja Savivaldybės jaunimo reikalų paskirtas asmuo.
18. Jaunimo tarybos posėdžiai šaukiami prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius.
19. Jaunimo taryba sprendimus priima posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Jaunimo tarybos pirmininko (jo nesant – Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotojo) balsas.
20. Jaunimo tarybos sprendimai įforminami Jaunimo tarybos posėdžio protokolais. Protokolus pasirašo Jaunimo tarybos pirmininkas, jo nesant – Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotojas. Protokolų kopijos įteikiamos Jaunimo tarybos nariams ir suinteresuotoms institucijoms.
21. Jaunimo tarybos sprendimai yra vieši.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Jaunimo tarybos posėdžių protokolai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka.
-

(Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbo reglamento pavyzdinė forma)

PATVIRTINTA

_____ savivaldybės jaunimo reikalų tarybos
20___ m. _____ d. protokolu Nr. _____

_____ **SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS DARBO
REGLAMENTAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis reglamentas nustato _____ savivaldybės jaunimo reikalų tarybos (toliau – Jaunimo tarybos) darbo tvarką.
2. Jaunimo taryba savo veikloje vadovaujasi Jaunimo tarybos nuostatais, patvirtintais _____ savivaldybės tarybos 20___ m. _____ d. sprendimu Nr. _____, „Dėl _____ savivaldybės jaunimo reikalų tarybos ir nuostatų tvirtinimo“, įstatymais, kitais teisės aktais ir šiuo reglamentu.
3. Jaunimo tarybos veikla grindžiama kolegialiu jos kompetencijai priskirtų klausimų svarstymu.
4. Šio reglamento nuostatos yra privalomos kiekvienam Jaunimo tarybos nariui.

II. JAUNIMO TARYBOS DARBO ORGANIZAVIMAS

5. Jaunimo tarybos darbo forma yra posėdžiai, rengiami prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius.
6. Jaunimo tarybos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Jaunimo tarybos pirmininkas arba, jam nesant, įgaliotas pirmininko pavaduotojas.
7. Jaunimo tarybos posėdžiai yra protokoluojami.
8. Jaunimo tarybos sekretorius yra administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas administracijos darbuotojas.
9. Jaunimo tarybos sekretorius:
  - 9.1. rengia reikiamus dokumentus Jaunimo tarybos posėdžiams;
  - 9.2. derina su Jaunimo tarybos pirmininku posėdžio datą ir laiką;
  - 9.3. ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki posėdžio pradžios elektroniniu paštu informuoja Jaunimo tarybos narius ir kitus suinteresuotus asmenis apie tarybos posėdžio datą, laiką ir vietą;
  - 9.4. ne vėliau kaip prieš dvi darbo dienas elektroniniu paštu informuoja Jaunimo tarybos narius apie posėdžio darbotvarkės projektą, išsiunčia posėdžio medžiagą. Kiekvienas Jaunimo tarybos narys gali papildyti darbotvarkę kitais klausimais pranešdamas apie tai ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatomo posėdžio;
  - 9.5. protokoluoja Jaunimo tarybos posėdžius ir tvarko Jaunimo tarybos darbo dokumentus;
  - 9.6. supažindina Jaunimo tarybos narius ir kitus suinteresuotus asmenis su Jaunimo tarybos priimtais sprendimais, reikalui esant, pateikia Jaunimo tarybos nariams sprendimų kopijas ar išrašus.

III. JAUNIMO TARYBOS POSĖDŽIAI

10. Jaunimo tarybos posėdis yra teisėtas jei jame dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 Jaunimo tarybos narių.

11. Jaunimo tarybos pirmininkas pristato posėdžio darbotvarkę. Svarstomus klausimus Jaunimo tarybos nariams pristato tarybos pirmininkas, tarybos nariai arba klausimo rengėjai.

12. Svarstant posėdžio darbotvarkėje numatytus klausimus, išklausoma Jaunimo tarybos narių nuomonė. Pirmininkui leidus ir daugumai narių neprieštaraujant, savo nuomonę gali reikšti ir kiti posėdžio dalyviai.

13. Jaunimo tarybos posėdžiai Jaunimo tarybos pirmininko (jeigu jo nėra, – Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotojo) sprendimu gali vykti ir elektroninėmis priemonėmis (naudojantis elektroniniu paštu, rengiant telekonferenciją). Jei balsuojama telekonferencijos būdu, turi būti užtikrintas balsuojančio asmens pasiekimas garso ir vaizdo priemonėmis. Vykdamas Jaunimo tarybos posėdžius elektroninėmis priemonėmis turi būti užtikrintas tiek elektroninio susirašinėjimo, tiek posėdžiui teikiamos medžiagos konfidencialumas. Vykdamas paprastas Jaunimo tarybos narių apklausas ar priimant sprendimus elektroniniu būdu, Jaunimo tarybos nariai turi pareikšti savo nuomonę pateiktu klausimu per 48 val. nuo apklausos / balsavimo paskelbimo pradžios, išskyrus atvejus, kai Jaunimo tarybos nario nėra dėl objektyvių priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų). Jaunimo tarybos pirmininkas (jeigu jo nėra, – Jaunimo tarybos pirmininko pavaduotojas) gali inicijuoti skubią apklausą ar sprendimo priėmimą. Tokiu atveju Jaunimo tarybos nariai turi pareikšti savo nuomonę pateiktu klausimu per 24 val. nuo apklausos / balsavimo paskelbimo pradžios. Elektroniniu būdu sprendimai laikomi priimtais, tuo atveju, jei balsavime dalyvavo daugiau negu pusė Jaunimo tarybos narių. Jei sprendimai priimami elektroniniu būdu, tuomet prie protokolo turi būti pridėti elektroninių laiškų kopijos arba kiti balsavimą įrodantys dokumentai.

IV. JAUNIMO TARYBOS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

13. Jaunimo tarybos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių Jaunimo tarybos narių balsų dauguma. Esant lygiam balsų skaičiui, sprendžiamąjį balsą turi pirmininkas.

14. Sprendimai priimami balsuojant atvirai, susitarimas dėl slapto balsavimo priimamas tik dalyvaujančių Jaunimo tarybos narių dauguma.

15. Jaunimo tarybos sprendimai įforminami protokoluose.

16. Posėdžio protokolo projektas parengiamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo posėdžio dienos ir pateikiamas posėdyje dalyvavusiems Jaunimo tarybos nariams derinti. Jeigu Jaunimo tarybos nariai, gavę protokolo projektą per 3 darbo dienas, pateikia pastabų dėl protokolo projekto, protokolo projektas pataisomas pagal Jaunimo tarybos narių pastabas ir teikiamas pasirašyti. Jeigu Jaunimo tarybos nariai pastabų dėl protokolo projekto per 3 (tris) darbo dienas nepateikia, laikoma, kad pastabų dėl protokolo projekto Jaunimo tarybos nariai neturi, protokolo projektas teikiamas pasirašyti Jaunimo tarybos pirmininkui.

17. Posėdžio protokolą pasirašo pirmininkas ir sekretorius. Nepasirašyti posėdžio protokolai negalioja.

18. Posėdžio protokolai viešinami – per 5 darbo dienas nuo protokolo pasirašymo paskelbiami savivaldybės internetiniame tinklalapyje.

19. Jaunimo tarybos veiklos dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Jaunimo tarybos darbo reglamentas gali būti keičiamas ar papildomas Jaunimo tarybos posėdyje, balsuojant Jaunimo tarybos nariams ir įforminant papildymą ar pakeitimą posėdžio protokolu.

21. Pasiūlymus dėl Jaunimo tarybos darbo reglamento papildymo ar pakeitimo gali teikti Jaunimo tarybos nariai.

(Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos metų veiklos plano pavyzdinė forma)

PATVIRTINTA

_____savivaldybės jaunimo reikalų tarybos

20____ m. _____ d. protokolu Nr. _____

_____ savivaldybės jaunimo reikalų tarybos _____ metų
veiklos planas

Tikslas	Uždaviniai	Planuojami rezultatai	Terminas	Atsakingi asmenys
<i>Įvertinti savivaldybės palnavimo dokumentu</i>	1.1 Įvertinti X programą ir t.t.	Pateikti rekomendacijas savivaldybės tarybai	I-IV	JRTP, JRK
2.				

BALSAVO:

„Už“ - 6

„Prieš“ - 2

Nebalsavo - 1

NUTARTA: Balsų dauguma, patvirtinti Jaunimo reikalų tarybos darbo reglamentą.

Posėdžio pirmininkas

Vardas Vardėnas

Posėdžio sekretorius

Vardas Vardėnas

Jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėje vertinimo kriterijai

Rodikliai, kuriuos renka savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius

Kriterijai	Pagrindiniai	Papildomi
DARBAS SU JAUNIMU		
Darbo su jaunimu formos savivaldybėje:		
1. Atvirųjų jaunimo centrų skaičius	Taip	
2. Atvirųjų jaunimo erdvių skaičius	Taip	
3. Jaunimo informavimo ir konsultavimo taškų / centrų skaičius	Taip	
4. Suteiktų konsultacijų jaunimui skaičius	Taip	
5. Komandų, vykdančių mobilųjį / darbą su jaunimu gatvėje, skaičius (komandą sudaro ne mažiau nei du jaunimo darbuotojai), skaičius	Taip	
6. Seniūnijų, miestelių, miestų, gyvenamųjų rajonų, kuriuose vykdomas mobilusis / darbas su jaunimu gatvėje, skaičius		Taip
7. Jaunimo darbuotojų etatų skaičius	Taip	
8. Jaunimo darbuotojų skaičius	Taip	
Jaunų žmonių (14–29 m.), dalyvaujančio darbo su jaunimu veiklose, skaičius:		
9. Atvirųjų jaunimo centrų unikalių lankytojų skaičius per metus	Taip	
10. Atvirųjų jaunimo centrų bendras lankytojų skaičius per metus	Taip	
11. Atvirųjų jaunimo erdvių unikalių lankytojų skaičius per metus	Taip	
12. Atvirųjų jaunimo erdvių bendras lankytojų skaičius per metus	Taip	
13. Mob. / darbas su jaunimu gatvėje – unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas, skaičius	Taip	
SAVANORIŠKA VEIKLA		
14. Akredituotų savanorių priimančių organizacijų skaičius	Taip	
15. Ilgalaikę savanorišką veiklą atliekančių jaunų žmonių (16–29 m.) skaičius	Taip	
16. Trumpalaikę savanorišką veiklą atliekančių jaunų žmonių (16–29 m.) skaičius		Taip
JAUNIMO DALYVAVIMAS, AKTYVUMAS		
17. Savivaldybėje veikiančių jaunimo organizacijų skaičius		Taip
18. Savivaldybėje veikiančių su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius		Taip
19. Jaunimo organizacijų (narystės pagrindu) veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių (14–29 m.) skaičius		Taip
20. Jaunimo iniciatyvų, veiklos projektuose, finansuotose savivaldybės, dalyvavusių unikalių jaunų žmonių skaičius	Taip	
21. Moksleivių, aktyviai dalyvaujančių mokinių savivaldoje, skaičius		Taip
22. Savivaldybėje veikiančių neformalių grupių skaičius		Taip
JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMUI SKIRIAMOS SAVIVALDYBĖS LĖŠOS		
23. Jaunimo iniciatyvoms ir projektams skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos (eurais)	Taip	
24. Atvirieji jaunimo centrai	Taip	
25. Atvirosios jaunimo erdvės	Taip	
26. Mobilusis / darbas su jaunimu gatvėje	Taip	
27. Savivaldybės skirtas finansavimas jaunimo savanoriškai veiklai įgyvendinti (iš savivaldybės biudžeto lėšų skirta suma)	Taip	
SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBA		
28. SJRT pasiūlymų (rekomendacijų), pateiktų savivaldybės tarybai, skaičius	Taip	
29. SJRT pasiūlymų (rekomendacijų), į kuriuos atsižvelgė savivaldybės taryba, skaičius	Taip	
30. Pateikti pasiūlymai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės ilgalaikius (arba vidutinės trukmės) strateginio planavimo dokumentus		Taip
31. Komisijų, komitetų, darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai (14–29 m.) jaunimui aktualiems klausimams nagrinėti, skaičius		Taip

FAKTAIS IR ŽINIOMIS GRĮSTA JAUNIMO POLITIKA		
32. Savivaldybėje per paskutinius trejus metus atliktų jaunimo problematikos (pagal JRD patvirtiną metodiką) tyrimų skaičius		Taip
33. Savivaldybėje per paskutinius trejus metus atliktų jaunimo politikos kokybės vertinimų skaičius		Taip
34. Inicijuoti ir atlikti jaunimo situacijos tyrimai, analizės, jaunimo politikos plėtros galimybių studijos (savivaldybės lygmeniu)		Taip
SOCIALINIAI, EKONOMINIAI RODIKLIAI		
35. Registruoti darbo biržoje NEET jauni žmonės, skaičius	Taip	
36. Neaktyvūs NEET jauni žmonės, skaičius	Taip	